Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 149 (5740).
2 ИЮЛЬ 1985 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида янги таҳрирдаги КПСС Программасини тайёрлашнинг боришини муҳокама қилди.

Янги таҳрирдаги партия Программаси КПСС XXVII съездининг ғоят муҳим ҳужжати бўлиб, бу ҳужжат партия тўплаган тажрибани умумлаштиражаги, ички ва халқаро ҳаётдаги янги ҳодисаларни марксча-ленинча таҳлил этажаги, мустаҳкам тинчлик ва социал тараққиёт учун кураш йўлларини ёритажаги қайд этиб ўтилди. Бу ҳужжатда совет жамияти тараққиётининг ҳозирги босқичига хос хусусиятларни, ижтимоий ҳаётнинг барча томонларини сифат жиҳатдан ўзгартириш борасида партиянинг мақсад ва вазифаларини акс эттириш зарур.

Программ йўл-йўриқлар реалистик, ҳар томонлама аниқ ва мамлакатни олис истиқболда иқтисодий ҳамда социал ривожлантириш планлари билан чамбарчас боғлиқ бўлиши лозимлиги таъкидланди. Ушбу Программада жамиятни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, фан-техника тараққиёти негизида экономикани интенсивлаш, ижтимоий муносабатлар бутун системасини такомиллаштириш, мамлакатнинг коммунизм сари шитоб билан қилаётган ҳаракатида янги марраларга эришиш масалалари марказий ўринни олиши лозим. Бунда янги таҳрирдаги КПСС Программаси совет жамиятида партиянинг раҳбарлик роли кучайиб бораётганлиги, партиянинг омма билан алоқалари мустаҳкамланаётганлиги қонуниятини, партия турмуши ленинча принциплари ва нормаларига оғишмай риоя этилишини яна ҳам тўлиқроқ кўрсатиб бериши керак.

Сиёсий бюро М. С. Горбачевни янги таҳрирдаги КПСС Программасининг лойиҳасини тайёрловчи комиссия раиси этиб тасдиқлади ва лойиҳа устида олиб бориладиган бундан буёнги иш тартибини белгилади.

Сиёсий бюро М. С. Горбачев ва бошқа совет раҳбарларининг президент Ҳ. Асад бошчилигидаги Сурия делегацияси билан олиб борган музокаралари якунларини кўриб чиқиб, маъқуллади. СССР билан Сурия Араб Республикаси ўртасидаги мустаҳкам дўстона муносабатлар юксак даражада ва ҳар томонлама характерда бўлиб, бу муносабатларни янада ривожлантириш истиқболлари яхшилиги, ҳозирги халқаро аҳволнинг кўпгина энг муҳим проблемалари юзасидан иккала томоннинг позициялари яқинлиги ёки бир-бирига мос келиши мамнуният билан қайд этиб ўтилди. Бўлиб ўтган музокаралар тасдиқлаганидек, Сурия империализмга қарши позицияга изчил амал қилаётганлиги ва Яқин Шарқ можаросини ҳар жиҳатдан адолатли бартараф этиш учун, Қўшма Штатлар билан Исроил арабларнинг манфаатларига душманликдан иборат бўлган сепарат битимлар сиёсатини ўтказаётганига қарши курашаётганлигининг муҳимлиги таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида партия ва давлат қурилишининг баъзи масалалари кўриб чиқилиб, улар юзасидан қарорлар қабул қилинди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1985 йил 1 июлда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми бўлди.

Пленум ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг учинчи сессияси масалаларини кўриб чиқди.

Шу масалалар юзасидан Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев нутқ сўзлади.

Пленум халқ депутатлари Советларининг фаолиятини сабот билан такомиллаштириш, жамиятимиз сиёсий системасининг ҳар бир бўғини ўз вазифаларини аниқ бажариши, партиянинг раҳбарлик ролини янада ошириш, унинг давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилиш ҳамма соҳаларига таъсирини кучайтириш зарурлигини таъкидлади.

КПСС Марказий Комитетининг Пленумида ташкилий масалалар кўриб чиқилди.

Ўртоқ Г. В. Романовнинг соғлиғи ёмонлашганлиги сабабли пенсияга чиқиши муносабати билан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва КПСС Марказий Комитетининг секретари вазифаларидан озод қилиш тўғрисидаги илтимоси қондирилди.

Пленум ўртоқ Э. А. Шеварднадзени КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатликдан Сиёсий бюро аъзолигига ўтказди ҳамда ўртоқ Б. Н. Ельцинни ва ўртоқ Л. Н. Зайковни КПСС Марказий Комитетининг секретарлари қилиб сайлади.

Шу билан КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини тамомлади.

ЗАФАРЛАРИМИЗ СЕНГА, ЖОНАЖОН ПАРТИЯ!

ЯНГИЛИК САМАРАСИ

«Узбекхлопкомаш» бирлашмасида кукунли металлургиядан фойдаланила бошланди. Бу ерда илғор усул билан олинган дастлабки деталлар синовдан яхши ўтди. «Имтиҳон»дан сўнг баҳолар қўйилди. Ўзбекистоннинг Қорасув пахта заводи билан Туркманистоннинг Кака пахта заводидан хабар қилишларича «Тола ажратадиган машиналар варнаторларининг янги втулкалари одатдаги втулкалардан қолишмас экан».

Кукундан ишланган деталлар одатдаги деталларга нисбатан арзонга ҳам тушади. Чунки бу буюмларни автоматлар пресслаб тайёрлайди. Тайёр деталлар механик ишлов беришни талаб қилмайди. Натижада кишиларнинг меҳнати тежаладн, кўп металл бўшайди. Масалан, бояги втулкага 11 тонна прокат кетарди, кукун сарфи эса ундан беш баравар оз. Бунинг устига металл-керамика деталларнинг чидамлилиги ҳам юқори: улар коррозияга берилмайди.

Мутахассислар янгиликнинг иқтисодий самарасини ҳисоблаётиб бошқа бир қанча омилларни ҳам назарда тутдилар. Кукунли металлургия малакали фрезерчилар ва токарларнинг ишини енгиллаштириб, уларга бошқа ишларни бажариш имконини беради. Металл қирқувчи станокларнинг ейилиши камаяди. Электр энергия сарфи қисқаради. Бирлашмада келаси беш йилликда кукундан ишланган деталлар хилини беш баравар кўпайтириш мўлжалланади. Бу ишда ҳамкасблар— «Таштекстильмаш» заводининг инженерлари катта ёрдам берадилар. Бу заводда илғор технология янада тез суръатлар билан жорий этилмоқда. Корхонанинг филиали — Жиззах областидаги Гагарин кукунли металлургия заводи бундай деталларни кўплаб тайёрлаб беришга буюртмалар олди.

тонгги газеталарда

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан СССРда бўлган ВКП Марказий Комитети Бош секретари Ле Зуан бошчилигидаги Вьетнам Социалистик Республикаси партия-ҳукумат делегациясини 1 июль куни Катта Кремль саройининг Георгий залида кузатиш маросими бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Ле Зуан билан, делегация аъзолари билан самимий хайрлашди.

Кремлда кузатиш маросимида Г. А. Алиев, А. А. Громико, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, К. В. Русаков ўртоқлар, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Эдуард Амвросиевич ШЕВАРДНАДЗЕ

Ўртоқ Э. А. Шеварднадзе 1928 йилда туғилган, миллати грузин, 1948 йилдан КПСС аъзоси. Грузия Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия мактабини ва Кутаиси давлат педагогика институтини тамомлаган.

Меҳнат фаолиятини комсомол органларида бошлади. 1946 йилдан 1953 йилгача райком инструктори, бўлим мудири, Грузия ЛКСМ Марказий Комитетининг инструктори, Кутаиси область комсомол комитетининг секретари ва иккинчи секретари бўлиб ишлади.

1953 йилда Грузия Компартияси Кутаиси шаҳар комитетининг инструктори этиб тасдиқланади. Сўнгра яна комсомол ишига ўтади — шаҳар комитетининг биринчи секретари, Грузия ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи, 1957 йилдан бошлаб эса биринчи секретари бўлиб ишлайди.

1961 йилда Грузия Компартияси Мцхета район комитетининг, Тбилиси шаҳридаги Биринчи май район партия комитетининг биринчи секретари қилиб сайланди. 1964 йилда Грузия ССР ички ишлар министрининг биринчи ўринбосари, 1965 йилда эса министри этиб тайинланади.

1972 йилда Грузия Компартияси Тбилиси шаҳар комитетининг биринчи секретари этиб сайланди. 1972 йилдан Э. А. Шеварднадзе — Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари.

Э. А. Шеварднадзе 1976 йилдан КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, 1978 йилдан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат. 9—11 чақириқлар СССР Олий Советининг ва Грузия ССР Олий Советининг депутати. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

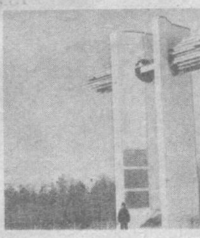

• «Тошкент оқшоми»нинг ички саҳифаларида

ОЛТИН ҲАЛҚА

Амалдаги интернационализм

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг матбуотда «Темир йўллар министрлигининг Байкал—Амур темир йўлига Ленин комсомоли номини бериш тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Қарорда таъкидлаб ўтилганидек, Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилиши— Байкал — Амур темир йўл магистралини барпо этишга Ленин комсомоли қўшган катта ҳиссани ҳисобга олиб, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети темир йўллар министрлигининг Байкал—Амур темир йўлига Ленин комсомоли номини беришга ва бундан буён Ленин комсомоли номидаги Байкал—Амур темир йўли деб аташга қарор қилди.

Бу аср қурилишида совет ёшлари каби Ўзбекистондан, унинг пойтахти Тошкентдан борган оловқалб комсомол-ёшлар ҳам меҳнат қилишиб, фидокорлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети тузган зарбдор отрядлар БАМнинг Ғарбий участкаларида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишяпти. Уларнинг меҳнати ҳар қанча мақтовга лойиқдир.

Яқинда «Тошкент оқшоми» газетасининг йўлланмаси билан журналист Мурод Тиллаев БАМ қурилишида бўлиб ҳамюртларимизнинг жасоратга тўла меҳнат фаолиятларини қоғозга тушириб қайтди.

Бугун газетамизнинг иккинчи саҳифасида тошкентликларнинг Байкал-Амур темир йўл магистралида қандай меҳнат қилаётганликлари тўғрисидаги лавҳалардан бири эътиборингизга ҳавола этилади.

ЗАВОД ТЕАТРИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Тошкент агрегат заводи маданият саройининг халқ театри томошабинларни Озарбайжон драматурги М. Ибрагимбековнинг «Даҳлдорлик» пьесаси асосида тайёрланган спектакль премьерасига таклиф этди. Асар уруш йиллари манзарасини тасвирлаб, фашизмга қарши курашда совет кишилари кўрсатган жасорат ҳақида ҳикоя қилади. Ҳаваскор артистлар янги спектаклни бошқа корхоналарнинг клубларида, ўқув юртларида ҳам кўрсатишади.

(ЎзТАГ).

СССР Олий Совети Президиумининг мажлиси

1 июль куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Президиум ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг учинчи сессиясини ўтказиш билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқди.

Мамлакат давлат ҳокимияти олий органи сессиясининг кун тартиби ва иш тартиби тўғрисидаги таклифлар муҳокама этилди ва маъқулланди.

Табиатни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш комиссияларининг ҳамда Табиатни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш тўғрисида қонун талабларига риоя этилиши ҳақидаги материалларни дастлабки тартибда кўриб чиқиш юзасидан ҳамда СССР Бош прокурори ҳисоботи юзасидан Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети Қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссияларининг ахборотлари кўриб чиқилди.

Мажлисда СССР Олий Совети Президиумининг СССР Олий Совети иккинчи ва учинчи сессиялари ўртасидаги даврда қабул қилинган Фармонларини СССР Олий Совети тасдиғига тақдим этиш тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди.

Давлат ҳаётига доир баъзи бошқа масалалар муҳокама қилинди.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИ ВА МИЛЛАТЛАР СОВЕТИ МАНДАТ КОМИССИЯЛАРИНИНГ МАЖЛИСЛАРИ

1 июль куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети мандат комиссияларининг мажлислари бўлди, мажлисларда ўрни бўшаб қолган депутатлар ўрнига айрим сайлов округларидан сайланган депутатларнинг ваколатлари текширилди.

Комиссияларнинг мажлисларини уларнинг раислари К. С. Демирчян ва О. С. Мирошхин ўтказдилар.

ФОТОАХБОРОТ

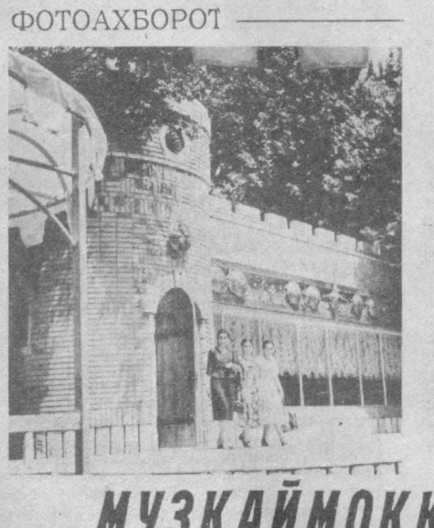

МУЗҚАЙМОҚҚА МАРҲАМАТ!

Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун

— Сиз Горький номидаги театр ёнида очилган музқаймоқ кафесида бўлдингизми? —деб сўраб қолишди танишлар.

— Ҳа, шундай. Бу жой ҳамшаҳарларимизнинг севимли ором масканига айланди. Бу ерда яхши музқаймоқ тайёрланмоқда, бироқ шарбатлар камроқ олиб келиняпти шекилли. Лекин бу ердаги салқин ҳаво, гавжумлик, қулайлик ҳаммаси жойида. Тасаввуримизча замонавий кафе намунаси...

Музқаймоқ кафелари ҳамшаҳарларимиз ҳурматига сазовор бўлмоқда. Маданий хизмат кўрсатиш, лаззатли музқаймоқ диққатни жалб этади. Шунинг учун ҳам кўча-кўйда «Музқаймоқ» кафесида учрашамиз» деган гаплар эшитилиб турилади.

Яна бир шундай кафе хўрандаларни бағрига чорламоқда. У Чилонзор кўчасидаги 25-«а» уйда очилган лаззатли ичимликлар ва музқаймоқлар залидир. Бу маскан эрталаб соат 10 дан кеч 23 га қадар дам олиш кунисиз ишлайди. Хўрандалар учун 80 дан ортиқ жой ҳозирланган. Бу ерда бутерброд тановул қилиш, шарбатлар ёки лаззатли ичимликлар ичиб, исталган музқаймоқни тановул этишингиз мумкин.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети 1-ремонт қурилиш бошқармаси бунёдкорлари бу залнн жуда ҳам чиройли безакладилар.

СУРАТДА: Чилонзордаги янги музқаймоқ кафеси хўрандалар хизматда.

Т. Каримов фотоси.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

БУГУН ТОШКЕНТДА:

● «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ильич номидаги заводида КПСС XXVII съезди шарафига бошланган зарбдор ҳаракатда В. Обухов раҳбарлик қилаётган механика-йиғув цехи коллективи байроқдор бўлиб чиқди. Бу участка коллективи ўн кунлик топшириқни 104,5 процент бажарди. А. Ғаниев бошлиқ слесар-йиғувчилар бригадаси бу зафарга эришишга муносиб ҳисса қўшди.

● В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети олимлари ва ўқитувчилари бугун Тинчлик фондига меҳнат қилдилар. Хорижий студентлар учун рус тили кафедраси ўқитувчилари бошлаган ташаббусни кўпгина кафедралар коллективлари қўллаб-қувватладилар. Улар беғараз меҳнат қилиб, 800 сўмдан ортиқ пулни Тинчлик фондига ўтказишди.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 31 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 20—22, эртага кундузи 37—39 даража иссиқ бўлади.

• Ташвишли сигнал

ҚЎЛДА ШИША БИЛАН... КОРХОНАГА

Маълумки, биронта ичкиликбоз ҳали ўз оиласига, коллективига бахт ва муваффақият олиб келган эмас. Аксинча, барча бахтсизликлар ичкилик касофатидан майдонга келади.

Ишлаб чиқаришдаги маст одам жуда хавфли шахсдир. Биринчидан, у иш бермайди, иккинчидан ундан хоҳлаган ишкалликни кутаверасан. Ё дастгоҳни синдиради, ё бирон нохушлик туғдиради.

Ҳамза район халқ назоратчилари бир неча корхонани текшириб, қатор нуқсонларни аниқладилар. Масалан, ёғ-мой комбинатида (директори Т. Маҳмудов) тартиб бузувчиларга қарши кураш бўйича ташкил этилган комиссия мунтазам иш олиб бормаяпти. Шунинг учун ҳам бу ерда ичкиликбозлик ҳоллари тобора авж олиб бормоқда. Агар, ўтган йилнинг биринчи кварталида ҳушёрхонага комбинатнинг икки ходими тушган бўлса, 1985 йилда ҳозирдаёқ тўққизтага етди. Улардан биронтаси ҳам муҳокама этилмаган. Бу ерда интизом ҳам оқсамоқда.

Текшириш кунида ишга тўққиз киши кечикиб келди. Эртаси куни эса беш киши. Слесарь Боев территорияга спиртли ичимлик олиб киришга уринаётган пайтда ушланди.

Санитария-техника ускуналари заводида ҳам аҳвол шу. Тепловоз деносидаги меҳнат интизоми ҳам жиддий ташвиш туғдиради. Ўтган йили 38 киши ҳушёрхонага тушган эди. Бу йил ҳозирдаёқ ўнтаси тушди. Шуни очиқ айтиш керакки, бу ерда ичкиликбозларни анча аяшади. Уларни муҳокама қилмайдилар, жазоламайдилар ҳам. Депо директорининг интизом бўйича жавоб берувчи ўринбосари Зокиров, касаба союз ташкилоти, халқ назоратчилари бу масалаларни ҳал этишдан ўзларини четга олмоқдалар. Ҳолбуки, бу коллективда ичкиликбозлик ва ҳаракат хавфсизлиги жуда қаттиқ назорат остига олиниши керак эди.

2-автопаркда ҳам худди шундай аҳвол ҳукм суряпти. Бу ерда ҳам ҳушёрхонага тушаётган меҳмонлар сони камаймаяпти. Парк раҳбарлари ичкиликбозликка қарши курашишмаяпти. Бундай ҳоллар билан муроса қилмоқдалар.

Халқ контроли комитетининг мажлисида ана шу нуқсонлар очиқ айтилди. Бу ҳақда жуда жиддий ва нохуш суҳбат бўлди. Назоратни бўшаштириб юборган, ичкиликбозлик ва алкоголизмга қарши, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун чоралар кўрмаган барча айбдорлар жазоланди.

Биз меҳнат коллективлари ўртасида шундай иш олиб боришимиз керакки, токи биронта ҳам ичкиликбоз корхонага шиша олиб киролмасин. Ҳар бир шундай ҳол эса дарҳол жиддий муҳокама қилиниши лозим.

В. МАХЛИН,
Ҳамза район халқ контроли комитети раисининг ўринбосари.

● Амалдаги интернационализм

ОЛТИН ҲАЛҚА

«Тошкент оқшоми» йўлланмаси билан

Коммунистларнинг Москвада бўлиб ўтган XXVI съезди қарорларида «Бутун Байкал-Амур темир йўл магистралида поездлар қатнови очилсин!» дейилган. Партия томонидан шу беш йилликда қўйилган бу вазифани ҳал этиш ҳақиқатан ҳам умумхалқ ишидир. Ўзбекистонлик ва тошкентлик мутахассислар, юрагида ўти бор комсомол-ёшлар ҳам ана шу олийжаноб ишдан четга қолмадилар. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети тузган янги зарбдор отряд БАМнинг ғарбий участкаларида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишди.

Орадан бир неча йил ўтгач, «Главташкентстрой»нинг яна бир янги зарбдор отряди БАМга отланди.

Байкал-Амур темир йўл магистрали ҳали битмасданоқ афсонавий қурилишга айланди. БАМ қурилаётган территория майдони Скандинавия ярим ороли мамлакатларини истисно қилганда, бутун Ғарбий Европадаги капиталистик мамлакатларнинг майдонига тенгдир.

Байкал-Амур темир йўл магистралининг 330 километрга чўзилган Чита участкаси қурилиши 31 октябрда, муддатидан беш йил илгари ниҳоясига етди. Бутун темир йўл бўйлаб тўғри йўл очилди. Охирги «Олтин ҳалқа» айни Чита участкасида, Забайкальеда қўйилиши катта шодиёнага айланди. БАМни бутун мамлакат қурди ва қуришда давом этмоқда. Эндиги вазифа — мана шу темир йўл ўтган қуюқ тайга қучоғида янги посёлкалар, шаҳар, завод ва фабрикалар бунёд этишдан иборат.

Ўзбекистон вакилларини район маркази — Чара посёлкасида азиз меҳмонлар сифатида нон-туз билан қарши олдилар. Кейин давомсиз тайга оралаб иш жойига узоқ йўл юриш бошланди. Ўша кунларни «УзБАМстрой» бошлиғи Анвар ака Ризаев шундай эслайди:

— Ҳамма қурилиш юкларини, техника ва материалларни, озиқ-овқат маҳсулотларини 400 километрли масофадан, вақтинчалик қурилган йўллардан ва ҳаводан ташиб келтиришга тўғри келди. Сентябрь ойи бошларидаёқ қалин қор тушиб, ҳали Сибирда бўлмаган қаттиқ совуқлар бошланди. Бироқ, асосий кучлар келгунча нормал яшаш ва ишлаш учун барча шарт-шароитларни яратиш лозимлигини қурувчилар тушунардилар. Вақт билан ҳеч ким ҳисоблашмай ишлади. Ҳамма олдиларидаги биринчи масъулиятли вазифани муваффақиятли бажарди. Энг бошидаёқ ҳатто вақтинчалик бинолар қурилаётганда республикамиз вакиллари посёлкага миллий тус беришга ҳаракат қилдилар, ободончилик ишларини ҳам унутмадилар. Иложи борича дарахтларни, кўкаламзорларни сақлаб қолишга интилдилар. Натижада трассада энг яхши посёлка қад кўтарди...

Ҳозир «УзБАМстрой» ихтисослаштирилган қурилиш-монтаж поездида 350 дан зиёд киши ишлайди. Вақтинчалик посёлка, ишлаб чиқариш базаси қуриб битказилган. Доимий объектлар: турар жойлар, темир йўл вокзали, социал-маиший бинолар қурилаётир. Куанда келажакда ўрмонлар, тоғлар орасидаги, дарё ёқасидаги энг жозибали аҳоли пункти бўлади.

«УзБАМстрой» коллективи фидокорона меҳнати туфайли бир неча йилдан буён Калар район партия комитети, район ижроия комитети ва район комсомол комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланади, район кўчма Қизил байроғини қўлдан бермай келаётир.

Ҳозир дурадгорлар бригадасининг бошлиғи Владимир Скибюк, Павел Никитин, Виктор Қаюмов ва қурувчилардан Комилжон Йўлдошев, Илҳомжон Иброҳимовнинг номлари кўпчиликка таниш. Республикамиз вакиллари биринчи квартал учун оширилган социалистик мажбуриятлар олиб, уларни муваффақиятли адо этишди.

Ғарб ва Шарқдан келаётган темир йўл туташувини республикамиз вакиллари ишлаётган Куанда станциясида амалга оширилди.

— «Куанда» станциясида «Олтин ҳалқа»нинг ўрнатилиши тарихий воқеа бўлди, — дейди Анвар ака Ризаев. — Бу республикамиз коллективи, тошкентликлар учун ҳам катта шараф, имтиҳон бўлди. Бу шарафни муваффақиятли оқлаб, имтиҳондан яхши ўтдик.

Айтишларича, ҳозирги қурувчилар — бамликлар бундан ўн йил олдин кўрган қийинчиликларини кўришмайди. Энди БАМ коллективларида тажриба ва анъаналар бор. Лекин бу — янги йўл осонликча қурилади, дегани эмас. Қурувчилар биринчи йилиёқ план-топшириқлари ва мажбуриятларини икки ҳисса бажаришга қарор қилишди. Улар шундай меҳнат жўшқинлиги билан Ёқутистонгача бориш иштиёқидадирлар.

Россияда ҳар қандай йўлнинг боши бору поёни йўқ. Биз БАМни соқоли кўксига тушган аждодларимиз бундан уч аср муқаддам океан бўйига интилганлари учун қурамиз. Космос сари қадам қўйганимиз учун қурамиз. Бу — янги ҳаёт йўли бўлиши учун қурамиз. Агар Сибирь картасига назар ташласак, БАМнинг шакли Ленадан то Амургача шиддат билан қанот ёзиб, шимолга томон интилаётган улкан қушни эслатади. «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йиллардаги ва 1990 йилгача бўлган Асосий йўналишлари»да техник-иқтисодий асосларни ишлаб чиқиш... Беркакит — Томмот — Якутск темир йўли қурилиши» зарурлиги кўрсатилган. Бошқача айтганда, БАМ сари қўйилган қадам билан келгусида Шимолни очишнинг янги плацдармлари вужудга келди. Бундан ўн йил муқаддам биринчи Бутуниттифоқ БАМ зарбдор отрядининг комиссари бўлган В. Мучицин шу кунларда Беркакитдан шимол томон борадиган комсомол десантини тайёрламоқда.

Байкал-Амур магистрали давом этади. У тайганинг ич-ичига кириб бориб, мамлакатимиз тарихи ва тақдирида муҳим роль ўйновчи Сибирни обод этади. Уч минг километрли пўлат магистралга таянган 80-йиллар қурувчилари XXI аср коммунистик қурилишининг анъаналари, тажрибалари ва шижоатини вужудга келтиришади. Бу оловқалб комсомол-ёшлар янги уфқни забт этишларида бизда шак-шубҳа йўқ. Улар орасида ўзбекистонликлар, тошкентликлар борлигидан қалбларимиз фахр туйғусига тўлади.

Мурод ТИЛЛАЕВ.
Тошкент — БАМ — Тошкент.

СУРАТЛАРДА: ўзбекистонликлар қураётган Куанда посёлкасига кираверишдаги мана шу белги ҳам аср қурилишининг улуғворлигидан далолат беради; Куанда посёлкасига келтирилган мана шу дастлабки вагон уйларда ҳамюртларимиз яшашган.

Автор фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЮКСАК МЕҲНАТ ҒАЙРАТИ ТУФАЙЛИ

ПРАГА. Шу кунларда Чехословакиянинг саноат корхоналарида юксак меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик вазияти ҳукм сурмоқда. Кўпгина завод ва фабрикаларда Прага ишчиларининг Чехословакия Коммунистик партияси XVII съездини зарбдор меҳнат билан кутиб олиш ҳақидаги даъвати қўллаб-қувватланди.

«ЧКД—Татра» заводининг машҳур коллективи янги трамвайлар, шу жумладан эскиларига нисбатан электр энергиянн 30 процент тежашни таъминловчи тиристор билан бошқариладиган универсал вагонлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш мажбуриятини олди. Шу корхона маҳсулотининг ярмидан кўпроғи СССРга экспорт қилинади.

Бутун жаҳонга машҳур бўлган шу номдаги бирлашма составига кирувчи Голешовицедаги «Тесла» заводининг ходимлари съездолди вахтаси давомида маҳсулот сифатини яхшилаш, материал ва энергияни тежаш масалаларига катта эътибор бермоқдалар. Завод ишлаб чиқараётган ёритиш асбоблари орасида пишиқ, юксак нур таратиш хусусиятига эга бўлган галоген чироқлар тобора кенг қўлланилмоқда.

Ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва иш сифатини янада яхшилаш — ЧКП съездини муносиб кутиб олиш учун авж олдирилаётган социалистик мусобақанинг асосий шиоридир.

ЯҚИНДА ИШГА ТУШИРИЛАДИ

БЕЛГРАД. Совет Иттифоқининг техникавий ва иқтисодий кўмаги билан қурилаётган «Омарско» конининг биринчи навбатини фойдаланишга топширишга саноқли ойлар қолди. Бу объект ва янги бойитиш фабрикаси Зеница металлургия комбинати составига киради.

Югославия учун бу коннинг аҳамияти жуда катта: унинг ишга туширилиши ватан қора металлургияси базасини анча мустаҳкамлаш ва яқин келажакда руда импорт қилишдан батамом воз кечиш имконини беради.

Кон қуриш ишлари 1982 йилнинг иккинчи ярмида бошланган эди. Ҳозирги вақтда «Озеро» ва «Бувач» карьерларида кон очиш ишлари олиб борилмоқда. Бу ерда айни бир вақтда рудани ташийдиган конвейер ҳам қурилмоқда. Бойитиш фабрикасида технология машина-ускуналари монтаж қилина бошланди. Ана шу комплекс қуриб битказилганидан кейин бу ерда йилига 4 миллион тоннагача темир руда қазиб олинадиган бўлади.

ИЛҒОРЛАР НАМУНАСИГА—КЕНГ ЙЎЛ

БУДАПЕШТ. Партия XIII съезди ва Венгрия фашизмдан озод қилинганлигининг 40 йиллиги шарафига рационализаторлар ва ихтирочилар бошлаган мусобақа ғолиблари бўлган Татабанья кончилари «Илғорлар намунасига — кенг йўл» деган шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Ўтган йили улар уч мингдан ортиқ рационализаторлик таклифини киритдилар. Бу таклифларнинг амалга оширилганлиги йилига 160 миллион форинт иқтисодий самара берди.

Мамлакатда новаторлар ва рационализаторлар ҳаракати фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг тобора муҳим омили бўлиб қолмоқда. Ҳар йили республика саноат корхоналарининг коллективлари 120 мингдан кўпроқ рационализаторлик таклифи киритмоқдалар. Бу таклифлардан халқ хўжалигида кенг фойдаланилмоқда. Ҳозирги вақтда венгриялик ихтирочилар ва новаторлар хом ашё ва энергияни тежаш масалаларини ҳал этишга, ишлаб чиқаришнинг техникавий даражасини оширишга асосий эътибор бермоқдалар.

СОВЕТ МЕДИЦИНАСИНИНГ ЮТУҚЛАРИ

СОФИЯ. Совет олимлари ва шифокор мутахассислари билан илмий ҳамкорлик, Совет Иттифоқининг бой тажрибасидан кенг фойдаланиш — Болгария медицинасини муваффақиятли равишда ривожлантиришнинг муҳим омилидир. Болгария медицина академиясининг ректори А. Малеев совет медицина фани ҳафталигини очиш вақтида нутқ сўзлаб, ана шу фикрни айтди.

Совет—Болгар соғлиқни сақлаш ходимлари ҳафталик давомида икки мамлакат илмий-тадқиқот институтлари ва медицина академиялари ўртасидаги ҳамкорликнинг ҳолатини кўриб чиқадилар, иш тажрибасини ва биргаликда олиб борилган тадқиқотларнинг натижаларини ўртоқлашадилар. Таниқли совет олимлари София, Плевенда ва БХРнинг бошқа шаҳарларида жамоатчиликни хирургия, онкология, меҳнат гигиенаси соҳасида ва касб касалликларига қарши кураш борасида эришилган ютуқлар билан таништирадилар.

ВЬЕТНАМ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Мамлакатнинг тоғли зоналарида қишлоқ хўжалиги йил сайин ривожланиб, озиқ-овқат ва техник экинлар ишлаб чиқариш кўпаяётир.

СУРАТДА: Дарлак вилоятидаги давлат хўжалигида, ҳосил терилмоқда.

АҚШ фермерларининг қийинчиликлари

САН-ФРАНЦИСКО. Бугунги кунда Америка фермерлари, шу жумладан Калифорния штатидаги фермерлар дуч келаётган қийинчиликлар ўзининг кескинлиги ва миқёси жиҳатидан хўжаликларни хонавайрон қилишда рекорд ҳисобланган 1930 йиллардаги «буюк депрессия» танглигидан асло қолишмайди.

АҚШдаги энг йирик «Бэнк оф Америка» банки эълон қилган иқтисодий обзорда шу ҳақда гапирилади. Ҳужжатда айтилишича, келгуси йилда инвентар, ускуналар, машина ва ўғит қиймати ошгани ҳолда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари нархи пасайиши натижасида бу штат фермерларининг реал даромади янада камайиши кутилмоқда.

Фермерлар қарзларини тўлай олмагани учун банклар уларнинг уйини ким ошди савдоси билан сотиб, ўз ерларидан ҳайдаб чиқармоқдалар. Масалан, ўтган йили «Бэнк оф Америка» 32 минг гектар экинзорни ўз қўлига олди. Банкнинг ҳисоб-китобига кўра, бу йил Калифорния фермерларининг яна беш проценти хонавайрон бўлиши хавфи бор.

Америка иқтисодчиларининг фикрича, АҚШ қишлоқ хўжалигидаги ҳозирги танглик кўп жиҳатдан йирик агросаноатчилар манфаатини ҳимоя қилаётган Оқ уйнинг сиёсати оқибатида келиб чиққан. Федерал маъмурлар фермерларга қарз беришдан, харид нархини оширишдан бош тортмоқдалар, бунинг ўрнига Вашингтон ҳисоб ставкаларини ошириб, қарз беришни янада қийинлаштириб юбораётган банкларнинг ёнини олмоқда. «Лос-Анжелес Таймс» газетасининг ҳисоб-китобига кўра, бундай сиёсат натижасида АҚШ қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг учдан бир қисмига яқини хонавайронлик жари ёқасида турибди.

Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида

КОБУЛ. Бу ерда саводсизликни тугатиш марказий давлат комиссиясининг мажлиси бўлди. Мажлис ишида Афғонистон халқ демократик партияси марказий комитети сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси С. А. Кештманд иштирок этди.

Саводсизликка қарши кураш, деди у, Апрель революциясининг асосий вазифаларидан бири бўлиб, маданият соҳасидаги туб ўзгартишларнинг таркибий қисмидир. Омманинг маданий қолоқлигини бартараф этмай туриб, меҳнаткашларнинг сиёсий онгини ошириш, уларни демократик Афғонистондаги илғор ислоҳотларда фаол қатнашишга жалб этиш масалаларини муваффақиятли ҳал қилиб бўлмайди. Саводсизликни тугатиш, деб таъкидлади С. А. Кештманд, янги жамиятнинг моддий-техника базасини тезроқ суръатлар билан вужудга келтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш имконини ҳам беради.

Ҳозирги пайтгача АДРда бир миллион 150 мингдан кўпроқ киши саводсизликни тугатиш курсларини тамомлади. Афғонистон нашриётлари курсларнинг тингловчилари учун 3 миллиондан кўпроқ дарслик босиб чиқарди.

***

Ўтган йили Кобул этнография музейини 50 мингдан кўпроқ киши келиб кўрди.

Афғонлар миллий либосларининг музейга қўйилган намуналари, ўтган асрлардаги рўзғор буюмлари АДР пойтахти аҳолисида ва унинг меҳмонларида зўр қизиқиш уйғотмоқда. Уч йил муқаддам ташкил этилган бу музей республикада яшайдиган ҳар бир элатнинг ўзига хос маданияти билан таништиради. Гиламдўзлик, кулолчилик намуналари, овчилик буюмлари, зеби-зийнат ва миллий миниатюра намуналари қўйилган бўлимлар билан бир қаторда пуштулар, тожиклар, ўзбеклар, хазарийлар, нуристонликлар, балужларнинг тарихи, маданияти, урф-одатлари, турмуши тўғрисида ҳикоя қилувчи стендлар алоҳида ўринни эгаллайди. Экспонатлар орасида нуристонликларнинг XVII— XVIII асрлардаги ёғоч ҳайкалтарошлиги, қиш фаслида одамларни иситиш учун мўлжалланган қадимги мосламалар, турли қабилаларнинг тўй либослари каби кам учрайдиган буюмлар ҳам бор.

***

АДАН. Демократик Яманнинг халқ ҳукумати республика экономикасида тобора сезиларли роль ўйнаётган балиқ саноатини ривожлантиришга муҳим эътибор бермоқда. Миллий кадрлар тайёрлаш ушбу муаммони ҳал этишда муҳим ўрин олмоқда. Бундан беш йил муқаддам Совет Иттифоқининг кўмаги билан бу ерда ташкил этилган пойтахт балиқ ресурслари институтида ёш мутахассисларни навбатдаги чиқариш маросими бўлди. ЯХДР бош министрининг ўринбосари, балиқ бойликлари министри Я. С. Нуман шу воқеа муносабати билан ўтказилган тантанали кечада сўзга чиқиб, мазкур тармоқ учун ўқув юртининг алоҳида ролини таъкидлади. У институтни битириб чиққан кишилар миллий экономиканинг ҳаётий муҳим тармоғи — балиқ хўжалигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшаётганликларини қайд этиб ўтди.

ҚОҲИРА. Яқин вақт ичида Мисрда Нил устига қурилган энг узун кўприк ишга туширилади. 6 йилдан буён давом этаётган кўприк қурилиши ёз охирларида битказилади. Жўшқин Нил дарёси устига ташланган баҳайбат кўприк (унинг узунлиги 1200 метрга, эни эса 21 метрга боради) мамлакатнинг марказий районидаги Бени-Суэйф шаҳри яқинида дарёнинг тик соҳилларини бирлаштиради. Янги кўприк шаҳарнинг бошқа соҳилида янги районлар қурилишини бошлаш имконини беради. Ана шу соҳилда бир қанча саноат корхоналарини, шу жумладан мамлакатда энг йирик ғишт заводини барпо этиш ҳам планлаштирилган.

● Аҳолига транспорт хизмати кўрсатишни такомиллаштирайлик

ДАҚИҚАЛАБ... 3 МИЛЛИОН

Вокзалдан Хадрагача график бўйича троллейбусда 29 минутда етиб борилади. Менга эса бунинг учун 37 минут керак бўлди. Бу троллейбусдан фойдаланишни билмаганим учун шундай бўлмади. Ҳайдовчи ҳам чакки эмасди: йўл давомида троллейбус штангаси бирор марта симдан чиқиб кетгани йўқ. У бекатларда ҳам ортиқча ушланиб қолмасди, аксинча ошиқарди.

Бироқ вокзалда навбатдаги 8-троллейбусни диспетчер ваъда қилганидек 6 минут эмас, балки 10 минут кутишга тўғри келди. Йўл давомида машина тез-тез юришини секинлаштирарди. Уриндиқда сакраб-сакраб тушаётганлигимиздан йўл ўйдим-чуқур эканлигини сезардик. Шундан сўнг троллейбус «қизил тўлқин»га дуч келиб қолди: биз ҳар гал чорраҳага яқинлашганимизда йўл берк бўларди. Троллейбусдаги йўловчилар эса бетоқат бўлишарди. Ҳар ким ўз юмушига кеч қоларди...

Йўловчи бекатга келиши билан у ва транспорт ташкилоти ўртасида амалий муносабатлар вужудга келади. Бу муносабатлар ҳар икки томонга ўз шартларини қўяди. Йўловчи йўл ҳақини тўлаши, транспорт эса белгиланган муддат ичида уни керакли манзилга етказиб қўйиши лозим. Аммо бу муносабатларда томонларнинг ҳуқуқи тенг эмас. Масалан трамвайда билет олмасангиз унинг нархидан юз баравар қиммат жарима тўлайсиз. Йўловчи эса манзилига кеч қолиб борганлиги учун ҳайдовчидан ҳеч нарса ундириб ололмайди.

Бу ҳолни таҳлил қилишга уриниб кўрайлик. Ҳозир троллейбус ёки трамвай ҳайдовчисига у қанча йўловчини транспортида олиб кетаётганлиги барибир. Чунки уни графикка аниқ риоя қилиши учун рағбатлантиришади. Шу сабабли у графикдан кеч қолаётган бўлса одамлар тирбанд бекатда тўхтамай ўтиб кетаверади. Бу трамвай-троллейбус бошқармаси раҳбарларини ташвишга соладими? Эҳтимол. Лекин улар биз транспортда юриш учун абонемент сотиб олган заҳотимизоқ планларини бажариб қўйган бўлишади. Биз бу абонентларнинг бир пачкасига эга бўлсак ҳам бекатда сарғайиб тураверишимиз мумкин. Бу ҳисоботларда ўз ифодасини топмайди. Балким, йўловчилар сонини ҳисобга олишнинг усули топилиб қолар? Айтайлик, ҳар бир йўловчи троллейбусдан тушар экан ишлатилган билетни қолдириб кетар? Уни ким санаб чиқади, деган саволга контролёрлар, деб жавоб бериш мумкин. Улар ҳозир билетсизларни қўлга туширишга берилиб кетиб, ўз ҳамкасблари — ҳайдовчилар ишини текширишмайди.

Кўп ҳолларда йўловчига қизиқиш моддий манфаатдорлик уйғотилгандан кейингина пайдо бўлади. Бунинг устига бу бир дақиқали манфаатдорлик бўлади. Бунга мисол тариқасида айрим шофёрларнинг тактикасини келтириш мумкин. Улар ўз автобусларига иложи борича кўпроқ йўловчи олишга ҳаракат қилишади. Чунки автобусда йўл кира асосан нақд пул ҳисобида тўланади. Ҳайдовчилар автобусда билетсизлар бўлишидан нолиб юришмайди: у бекатда автобуснинг фақат олдинги эшигини очиб, ҳар бир йўловчидан беш ёки ўн тийин олади. Балким автобусларда ҳам ҳайдовчиларнинг маошини рейсларнинг, олинган билетлар ёки ишлатилган абонентлар сонига боғлиқ қилиб қўйиш ўринли бўлар? Ҳозир эса ҳамма ютқазяпти: давлат тушумнинг бир қисмини, йўловчи вақтини, ҳайдовчи эса обрўсини йўқотяпти.

Бу ўринда бошқа бир масалага ҳам тўхталиш лозим. Биз одатда йўлдаги ушланиб қолишлар ва қўпол ҳайдовчиларнигина ёдда сақлаб қоламиз. Бирор кор-ҳол рўй бермаган рейс эса хотирамизда камдан-кам сақланиб қолади. Кўп ҳолларда сидқидилдан меҳнат қилаётган, хушмуомала ҳайдовчиларга миннатдорчилик билдириш ёдимизга келмайди. Ҳолбуки, бундай ҳайдовчилар кўпчиликни ташкил этади.

Эрта тонгда уч минг нафардан кўпроқ ҳайдовчи ва кондуктор метро поездларини, трамвай, троллейбус, автобусларни, таксиларни йўлга олиб чиқишади. Улар улкан ишни бажаришмоқда. Тошкентликлар ва шаҳар меҳмонлари бир кеча-кундузда транспортдан уч миллион мартадан кўпроқ фойдаланишади. Яна шуни ёдга олайликки, Узбекистон пойтахтининг аҳолиси бор-йўғи 14 йил ичида икки бараварга кўпайиб, ҳозир икки миллион кишидан ортиб кетди. Биз борадиган манзиллар ҳам узайди. Шу сабабли транспортнинг ҳаммани манзилга ўз вақтида етказиб қўйиши осон эмас.

Узбекистон пойтахтининг жамоат транспорти чинакамига улкан, мураккаб хўжаликдир. Умумий узунлиги 224 километрни ташкил этадиган трамвай йўлларига 23 маршрут бўйича қатнайдиган 326 та вагон бир йўла чиқади. Троллейбус йўлларининг умумий узунлиги 227 километрни ташкил этади. Уларда 18 маршрут бўйлаб 297 машина ишлайди. Метрополитеннинг икки линияси узунлиги 21 километрга етди. Ер остида 27 та поезд ҳаракат қиляпти. Ва ниҳоят 124 та автобус маршрутларининг умумий узунлиги 1.700 километрни ташкил этади. Бу йўлларда 1047 та машина қатнайди. Бундан ташқари йўловчиларга 3.147 та такси ва 205 та маршрутли такси хизмат кўрсатади.

Бу хўжаликни юритиш жўн эмаслиги учун биргина оддий мисол келтира қолайлик. Биз йўл кира сифатида транспортга сарфлайдиган 3, 4, 5, тийинга давлат қўшимча равишда трамвай, троллейбус, метро учун 5,5 тийин, автобус учун 3 тийин сарфламоқда.

Бироқ транспорт ходимларининг куч-ғайратларига муносиб баҳо берган, улар муаммоларини ҳисобга олган ҳолда ҳам биз транспорт хизмат кўрсатиши керак бўлган кишиларнинг талабларини қандай қондирилаётганлигини кўриб чиқайлик. Биз бекатларда одам тирбанд бўлган пайтда ҳам, йўловчилар сийрак бўлса ҳам транспорт жадвалда белгиланган вақтда етиб келишини талаб қилишга ҳақлимиз. Аммо уйимиздан бекатгача атиги 5 минутлик йўл бўлса ҳам, у ерга 25-30 минут илгари отланамиз. Акс ҳолда ишга кеч қоламиз. Уйга ҳам белгилангандан кеч келамиз. Шанба ва якшанбада, кечқурунлари эса биргина ўта оптимистлар троллейбус ёки автобус кутади. Транспорт эса эрталабгача келмаслиги мумкин.

Хўш, автобус қаерда қолди экан? Кўп ҳолларда у гаражда бўлади. Чунки бекатларда йўловчилар энг кўп бўладиган пайтда ҳам автобус паркларида мавжуд ҳар 100 та машинадан 28 таси рейсга чиқмаган бўлади. Бу — улардан фойдаланиш коэффициенти 0,72 ни ташкил этади, деган гап. Бу мамлакатдаги энг паст кўрсаткич ҳисобланади. Биз ленинградликлардек мазкур коэффициентни 0,8 га етказганимизда эди маршрутларга қўшимча 148 та машина чиққан бўларди. Бунинг аҳамиятини шундан ҳам билиш мумкинки, транспортда ташилаётган йўловчиларнинг 60 проценти автобуслар ҳиссасига тўғри келади. Трамвай, троллейбуслардан фойдаланиш коэффициенти ҳам юқоридаги кўрсаткич атрофидадир.

Ремонтчилар ва ҳайдовчилар машиналардан фойдаланиш коэффициентини яхшиладилар, деб ҳам умид қилиб кўрайлик. Ўшанда, айтайлик, мавжуд трамвайларнинг ҳаммаси деподан маршрутларга чиқадиган бўлади. Аммо, ҳурматли газетхон, сизни ранжитишга тўғри келади. Ҳамма трамвайлар маршрутга чиқса улар ё умуман тўхтаб қолади ёки аввалгидан ҳам секинроқ юрадиган бўлади. Чунки уларга электр энергияси етишмайди. Йўқ, бу энергетика ва электрлаштириш министрлигининг зиқналиги учун шундай бўлмайди. Гап подстанцияларнинг қуввати камлигида, ҳозирча уларнинг етишмаслигидадир. Подстанциялар тўғрисида ўйлаб кўриш керак, албатта. Лекин адолат учун линияларда подстанцияларнинг предохранителлари куйиб кетадиган даражада трамвайлар юраётгани йўқлигини ҳам айтиб қўяйлик...

Автокорхоналарнинг ҳам ўз муаммолари бор. Бунда ҳам гап фақат ремонтдаги муаммолар, заправка қилиш пайтидаги навбат кутишлар, йўлларнинг ўйдим-чуқурлигидагина эмас. Шуни айтиш керакки, автобуслар светофорлар олдида, айниқса, кўп вақт йўқотишади. Ваҳоланки тошкентликларга асосий йўллар бўйича бетўхтов ҳаракат қилиш, иккинчи даражали кўчалардаги тўхтовларни иложи борича камайтириш кафолатини берадиган доно системани ишга солишни ваъда берганларига кўп йил бўлди. Ўз вақтида электрон ҳисоблаш машинасининг иши ҳам шу мақсадга қаратилган эди. Наҳотки ЭҲМ ҳам Тошкентдаги ҳаракат чигалликларини ҳал қила олмаган бўлса?

Агар ҳар куни жамоат транспортида ишга ўртача бир минут кеч қолинса 3 миллион йўловчининг йўқотган вақти 6.250 иш сменасига тўғри келади. Биз бу рақамлар салмоғини кўрсатиш учунгина шундай ҳисоб-китоб қилаётганимиз йўқ. Шунча иш вақти бутун бошлиқ бир заводнинг тўхтаб туришига тенгдир. Лекин биз ишга бир минутлаб кеч қолаётганимиз йўқ-ку! Тўғри, ҳамма йўловчилар ҳам ишга боришмайди. Аммо ўқишга, дам олишга, спорт билан шуғулланиш учун кетаётган йўловчилар йўқотган вақтнинг жамият учун қадри камми?

Яна бир масала. Ишни транспорт таъна ва буйруқларсиз ўзи тартибга соладиган тарзда ташкил қилиш зарурати пишиб етилди. Бунга кўрсаткичлар системасининг ўзи мажбур қилиши керак. Транспортдаги ҳар бир ходим унинг меҳнатсеварлиги, ташаббускорлиги, ўз участкасидаги ишларнинг аҳволига ҳамда умумий ишга масъулияти ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан рағбатлантирилишини билиши керак. Баъзи ходимларнинг иши рейслар сони, бошқаларининки тушган йўл кира, учинчи ходимларники бажарилган ремонт ҳажмига қараб баҳоланган ҳозирги пайтда бу умумий ишни қандай қилиб яхшилаш мумкин? Бунинг учун ҳамма ходимларнинг иши асосий натижа — барча йўловчиларни манзилга ўз вақтида олиб борилишига қараб баҳоланиши зарур.

Жамоат транспортига оқилона раҳбарлик қилиш зарурати ҳам туғилмоқда. Бунда йўловчилар ташийдиган барча воситаларнинг раҳбари битта бўлиши керак. Ҳозирги пайтда улар темир йўллар (метрополитен), коммунал хўжалик (трамвай ва троллейбус), автомобиль транспорти (автобус) министрликларига қарайди. Фақат бир давлат органи — халқ депутатлари шаҳар Советигина пировард натижа — ҳар бир тошкентлик ўзи истаган манзилга белгиланган муддатда қулай етиб олишини таъминлайдиган натижага эришишдан тўла-тўкис манфаатдордир. Ахир, масалан, троллейбус бузилиб қолса, бу линияга унинг ўрнига автобус чиқарилиши ҳали бўлганми? Йўқ, чунки бу транспортлар турли идораларга қарайди, Уларнинг ўзларининг ташвишлари ортиб ётибди... Шундай экан балки шаҳар Совети бутун транспорт системасининг тўла ҳуқуқли эгаси бўлиши керакдир.

Тўғри, транспорт барча турларини мувофиқлаштириш топширилган шаҳар Советининг ташкилоти улар ишини яхши йўлга қўйиш учун кўп нарса қилмоқда. Аммо бу ҳозирча кўпроқ маслаҳат берувчи орган бўлиб қоляпти. Ҳозир ундаги штатлар, унинг ҳуқуқлари ҳисобга олинса, бу ташкилотдан кўп нарса кутишга умид ҳам қилиб бўлмайди. Ваҳоланки ҳам раҳбарлик қилиш ҳуқуқига, ҳам белгиланган ишларни амалга ошириш воситаларига эга бўлган ягона ижрочи керак.

Йўловчилар оқимини текшириш бўйича кенг тадқиқот сўнгги марта бундан етти йил муқаддам, 1978 йилда ўтказилган эди. Ушандан буён аҳвол ўзгарди, янги тенденциялар пайдо бўлди. Эҳтимол бундай текширишларни мунтазам ўтказиб, унинг натижаларини электрон ҳисоблаш машиналарида таҳлил қилиш лозимдир. Бусиз транспортни оператив бошқариш, тўлақонли планлаштиришга эришиб бўлмайди.

Метрополитен транспортнинг энг яхши тури эканлиги шубҳасиздир. Бироқ ҳамиша ҳам автобуслар маршрутларини метро станцияларига боғлиқ қилиб қўйиш оқилонами? Масалан бу 64, 65-маршрутларнинг йўловчиларга қулайлик туғдиргани йўқ. Улар аввал шаҳарнинг ғарбий кварталларидан марказга автобусда келишарди. Эндиликда эса автобус уларни «Пахтакор» станциясига олиб келади. Шаҳар марказига келиш ҳам узоқлашди, ҳам қимматлашди, ҳам ноқулай бўлиб қолди. Чунки энди автобусдан тушиб метрода шаҳар марказига бориш керак. Метрода эса йўловчиларни кам деб бўлмайди...

Ягона ижрочи эса транспорт воситалари, улар қатновининг жадвали, транспорт турларининг ўзаро ҳамкорлигини, идораларга қарашли автобуслардан фойдаланишни, ягона билет жорий қилиш, бекатларни жойлаштириш, йўлларни тартибга келтириш ҳамда ҳозир йўловчиларни ташвишга солаётган кўпгина бошқа масалаларни шу кунлардагига қараганда анча оқилона ҳал этган бўларди.

Афсуски, шаҳар транспорти «штаби»ни қуриш ва уни жиҳозлаш ҳам узоқ йилларга чўзилиб кетди. Бу ерда диспетчерлар ўзларининг электрон маслаҳатчилари — шаҳар АСУси билан транспорт муаммоларини муваффақиятлироқ ҳал этган бўладилар.

Истиқболни унутмаган ҳолда шу кунлардаги муаммолар тўғрисида ҳам ўйлаш керак. Транспорт ҳозирнинг ўзида бизга унда йўқотаётган дақиқаларимизни қайтариб бериши мумкин.

Е. ЕФИМОВ,

ЎзТАГ шарҳловчиси — махсус «Тошкент оқшоми» учун.

● САМО СИРЛАРИ

САЙЁРАЛАРАРО МЕТЕОРЛАР ОҚИМИ

Зуҳра тонгга яқин жануби-шарқда Бузоқ (Савр) юлдуз туркумида энг ёруғ юлдуздек бир соат чарақлаб туради. Зуҳрадан чапда Бузоқ туркумининг ёруғ юлдузи — Альдебарон, чапда ва пастда Орион туркумини эрталабга яқин топиш осон.

Июль ойида Марс кўринмайди, чунки Қуёш жойлашган туркумда бўлиб, 18 июлда Қуёшга яқиндан ўтади.

Юпитерни кузатишга қулай бўлган июль ва август ойларидир. Бутун тун бўйи дурбинда ёки кичик телескопда Юпитернинг диски, йўлдошлари томоша қилинади. (Дурбин ва кўриш трубаларини «Ташкультторг» магазинларидан харид қилиш мумкин).

Сатурн сайёраси июль ойида туннинг биринчи ярмида Мезон (Тарози) туркумида бўлади. Маълумки, сайёралар юлдузларга нисбатан тўғри ёки тескари ҳаракат қилади. Қуёш, Ер ва сайёра бир чизиқда турганда рўпара туриш содир бўлади. 26 июлда Сатурн билан ана шундай рўпара туриш бўлиб, Сайёра тескари ҳаракатини тўғрига алмаштиради.

Июль ойи метеор оқимларига бой. Оқимлар кўпинча юлдуз туркумлар номи билан аталади. Булардан 9—31 июлда тезучар, оқ изли Персеид, 17—31 июлда оқ изли Кассопеид, 18—31 июлда ёриқ изли Пегасид ва 23—31 июлда кутиладиган дельта-Акварид оқимларини кўриш мумкин. Баъзи йиллари бу оқимларда соатига 60 тадан ошиқ метеорлар саналади. Шимолий-шарқда туннинг иккинчи ярмида буларни кузатиш ғоят завқли бўлади.

Кечқурунлари тепамизда ажойиб юлдуз туркумлари кузатилади. Булардан бири — олти ёруғ юлдуздан иборат тақа шаклидаги, қоқ тепамизда кўринадиган Шимолий тожи туркумидир.

Галлей кометаси Ер ва Қуёш томон яқинлашиб келяпти. Июль ойида комета Ердан 600 миллион километрга яқин масофада бўлиб, «Вега—1» ва «Вега —2» аппаратлари томон ҳаракат қилади, лекин ҳали ҳам хиралиги сабабли ҳаваскор астрономлар уни ҳозирча яхши кўра олмайдилар.

ИЮЛЬ СЎЗИНИНГ МАЪНОСИ

Июль римликлар томонидан Юлий Цезарь шарафига қўйилган. Июлнинг қадимги рус номи «липец» деб аталган бўлиб, бу асосан шу пайтда липа дарахтининг гуллаши билан боғланган.

● Озиқ-овқат программаси— умумхалқ иши

ҲОРДИҚ КУНИ— ДАЛА ҲОВЛИДА

● Бизнинг интервью

Кейинги йилларда коллектив боғлар майдони икки баравар кўпайди. Тошкентликлар қандай дам олишаётгани ҳақидаги саволга кўпинча «Дала ҳовлида» деган жавобни эшитасиз. Одамлар табиат билан ошно бўлишга интилишяпти. Боғда тер тўкиб, дов-дарахтни парваришлаш, кейин етиштирилган ҳосилни териб олиш, оилани сабзавот-мева билан таъминлаш уларга мароқли. Коллектив боғлари қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришнинг муҳим қўшимча манбаига, оилавий дам олиш масканига, ўсмирларни меҳнатга жалб этишнинг самарали формасига айланмоқда. Касаба союз органлари халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари билан биргаликда коллектив боғдорчиликни янада ривожлантириш борасида қандай иш олиб боришяпти! — «Тошкент оқшоми» мухбири ушбу савол билан Тошкент область касаба союзлари Советининг агросаноат комплекси масалалари бўйича бўлими мудири К. Шодиметовга мурожаат этди.

— Боғдорлар сони 1978 йилдан бери 4 баравардан зиёд ўсди ва ҳозир 9,8 минг кишини ташкил этади. Коллектив боғлар майдони 555 гектарга етди. Боғдорчилик ширкатларининг ривожланиши область касаба союзлари Совети, касаба союзлари область комитетлари олдига бир қатор ташкилий ва хўжалик масалаларини қўйди. Буларнинг кечиктирилмай ҳал этилишини ҳаётнинг ўзи тақозо этди.

Чунончи, область касаба союзлари Советининг фаол иштирокида меҳнат коллективларининг таклифи асосида дала ҳовли массивларига транспорт хизмати кўрсатилишини яхшилаш масаласида қўшимча автобус маршрутлари ташкил этилди. Эндиликда деярли барча боғдорчилик ширкатларига автобусларда бориш мумкин. «Правда» колхози территориясида жойлашган областдаги энг йирик боғ массивига «Коммунистик автостанцияси — Дачний посёлкаси» махсус маршрути очилди. 1 июндан бошлаб янги «Тошкент — Майск посёлкаси» маршрути очилди.

— Ўтган йили боғдорлар йиғиштириб олган маҳсулотнинг ортиқчасини сотиш муаммоси жиддийлашди. Бу масала бу йил қандай ҳал этилади!

— Бу йил ширкатлар жойлашган барча районларда область матлубот жамиятининг боғларда етиштирилган ортиқча маҳсулотни харид қилувчи қабул-тайёрлов пунктлари ташкил этилди. Булар ҳозир 72 та. Боғдорчилик ширкатларининг қишлоқ хўжалиги маҳсулоти топширишга шартнома тузган аъзоларига амалдаги прейскурант нархларда идишлар берилади. Уларнинг талаби асосида аванс тариқасида пул тўланади.

— Дала ҳовлили бўлиш албатта яхши. Лекин боғда, далада ишлаганда бир қанча муаммоларга дуч келиниши табиий. Чунончи, минерал ўғитни, турли асбоб-ускуналарни қаердан олиш мумкин? Бу борада ёрдам кўрсатиладими?

— Ҳозир боғдор исталган «Райсельхозхимия» ташкилотига мурожаат этиши ва ўғитлар, заҳарли химикатларни қайси муддатларда ва қандай миқдорда солиш бўйича консультация олиши мумкин. Боғдорчилик ширкатлари правлениеси томонидан аҳолига турли воситаларни харид этишда ёрдам кўрсатиш мақсадида хизмат кўрсатувчи корхоналар ва ташкилотлар билан шартнома тузиш имконияти яратилди.

Область матлубот кооперацияси ва давлат савдоси томонидан боғдорларни асбоб-анжомлар билан таъминлаш чоралари кўриляпти. Чунончи, область матлубот жамияти томонидан 1984 йилда 160 мингта белкурак, 23 мингта чалғи ва 6 мингта ўроқ, 1350 шартли тонна минерал ўғит, шунингдек ёғоч сотилди.

«Ташгоркоопторг» магазинлари орқали қишлоқ хўжалиги маҳсулоти топширувчиларига харидоргир молларни сотиш уюштирилди. Ўтган йили уларга 560 минг сўмлик саноат моллари сотилди.

Корхоналарнинг маъмурияти ва касаба союз комитетлари ажратилган участкани ўзлаштиришда, уруғ топишда, шунингдек мева кўчатини харид этишда боғдорчилик ширкатларига кўпроқ ёрдам берадиган бўлиб қолишди. Бу ишни коллектив шартномага албатта киритишаяпти.

— Камолжон Шодиметович, айтишингизча, боғдорлар сони кейинги йилларда тўрт баравар кўпайди. Табиийки, боғдорчилик ширкатлари сони ҳам ўсган. Демак, уларнинг бири яхшироқ ишлаяпти, бошқаси ёрдамга, маслаҳатга муҳтож бўлса керак?

— Ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюросининг «Конструктор», Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг «Фарҳод» каби энг яхши ширкатлари тажрибаси кенг оммалаштириляпти. Область касаба союзлари Советининг агросаноат комплекси масалалари бўйича бўлими касаба союз комитетлари ва ширкатларнинг правлениеларига облсовпроф секретариати маъқуллаган хатни жўнатди. Унда ишни қандай қилиб яхшироқ олиб бориш масалалари кенг ёритилган. Мана уч йилдан бери қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи область комитети томонидан «Табиат эҳсонлари» кўргазмаси ташкил этиляпти. Бу ерда ширкатларнинг аъзолари боғдорчилик маҳсулотларини намойиш этишяпти, юқори ҳосил олиш бўйича тажриба алмашишяпти.

Областда коллектив боғдорчиликни ривожлантириш масалалари «Ташоблсовпроф» президиуми, секретариати мажлисларида, касаба союз комитетлари ва ширкатлар правлениелари раҳбарларининг кенгашларида мунтазам муҳокама этилади. Шу туфайли самарали ишлаётган боғдорчилик ширкатлари борган сари кўпаймоқда.

«Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Аланга», Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги тажриба-механика заводининг «Металлист», «Ташсантехгазмонтаж» трестининг «Ветерок» ва бошқа ширкатлари яхши ишлаяпти. Буларда ер участкасини ободонлаштириш бўйича бир қанча ишлар қилинди, мевали дарахтлар, токлар яхши ўсиб мева беряпти, уларни парваришлаш яхши, шийпонлар ва бошқа бинолар қурилган.

Масалан, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1978 йилда ташкил этилган «Авиасоз» ширкатида ер участкасини ўзлаштириш бўйича анчагина ишлар қилинди. У ерда 9 минг туп мевали дарахт, 10 минг туп ток ва бошқа хўл мева кўчатлари ўтказилган. Артезиан қудуқ қазилиб, сув сақланадиган идишлар ўрнатилди ва бу идишлардан сувни тарқатиш тармоқлари барпо этилди. Паст кучланишли электр линиясини монтаж қилиш ишлари бажарилди. Ҳозиргача 494 та участкада (жами 600 та) боғ уйи ва 51 тасида пойдеворлар қурилди. Шу туфайли фақат ўтган йилнинг ўзида ширкат аъзолари томонидан илгари фойдаланилмаган ерлардан 600 тоннадан зиёд мева, узум, сабзавот ва картошка йиғиштириб олинди.

— Бир оила томонидан қай даражада ҳосил олинаётганига мисол келтира олмайсизми!

— Ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюросининг ходими Рашид Мақсудович Черкезовнинг оиласи ердан омилкорлик билан фойдаланяпти. Бу оила ўтган йили 6 сотих ердан 500 килограмм узум, 100 килограмм помидор, 200 килограммга яқин мева ҳамда бир қанча миқдорда олма, шафтоли, ловия, саримсоқ пиёз, бақлажон олди. Бу оила мева-сабзавотнинг бир қисмини умумий овқатланиш тармоғига топширди.

— Ернинг ўзлаштирилиши дала ҳовлига чиқувчилар қаерда жойлашиши, асбоб-анжомини қўйиш жойи масаласи билан, яъни уйлар ва хўжалик хоналари қурилиши каби масалалар билан боғлиқ. Ширкатларнинг аъзолари бу масалада қайси қоидаларга амал қилишлари керак?

— СССР Министрлар Совети 1984 йил 28 декабрда «Коллектив боғдорчилик ва полизчиликни ташкил этишни тартибга солиш тўғрисида» қарор қабул қилган. Шу қарор асосида республикамиз Министрлар Совети ва область Совети ижроия комитети томонидан тегишли қарорлар қабул қилинган бўлиб, уларда қуйидагилар кўзда тутилган. Ажратилган участкаларда боғдорлар хоналарининг умумий майдони 25 квадрат метргача бўлган, ўтин-кўмир билан иситиладиган ёзги бир қаватли боғ уйлари қурилишари мумкин. Бунда иситилмайдиган шийпон 10 квадрат метргача бўлиши мумкин. Майдони 15 квадрат метргача бўлган иситилмайдиган болахона қурилишига рухсат берилади. Бунда хонанинг баландлиги полдан шипгача 2,5 метрдан, уйининг умумий баландлиги (ер юзасидан том тепасигача)—6,6 метрдан ошмаслиги керак. Ертўла ҳажми эса 8 квадрат метргача бўлишига рухсат этилади.

Хўжалик хоналарини қураётганда қуйидагилар талаб қилинади: бундай қурилмаларнинг умумий майдони душ ва ҳожатхонани қўшган ҳолда 15 квадрат метрдан ошмаслиги керак. Хонанинг ички баландлиги 2,2 метр ва қурилманинг умумий баландлиги 3 метрдан ошмайди. Хўжалик биноларидан мақсадга мувофиқ қурилмоғи —, уларда қуён ва паррандалар боқиш, боғ анжомлари сақланиши учун фойдаланилмоғи лозим. Уларда гараж ва ҳаммом қурилиши ман этилади.

Бундан ташқари сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари етиштириш учун 15 квадрат метргача бўлган майдонда иситилмайдиган иссиқхона қурилишга рухсат берилади.

Ёзги боғ уйлари ва хўжалик бинолари қурилиши юқорида баён этилган талаблар асосида типовой лойиҳалар асосида ҳамда коллектив боғ ташкилоти лойиҳасига биноан қурилмоғи лозим.

1985 йил 1 январгача қурилган ёзги боғ уйлари ва биноларига, шунингдек, шу давргача ажратилган ер участкаларига нисбатан илгари амалда бўлган қонунчилик қўлланилади. Агар мевали дарахт ва буталар ўтказилмаган бўлса, ер участкасидаги амалга оширилган қурилиш унинг ўзлаштирилганини билдирмайди. Ер икки йил мобайнида ўзлаштирилмаган тақдирда боғдор ширкатдан чиқарилиши мумкин.

— Коллектив боғдорчилик билан шуғулланишни хоҳловчилар борган сари кўпаймоқда. Уларнинг истакларини қондириш учун нималар кўзда тутилган!

— Республиканинг ўн иккинчи беш йилликда иқтисодий ва социал ривожлантириш планида қишлоқ хўжалигида фойдаланилмаётган ер участкаларини боғ участкаларига ажратиш ҳамда моддий-техника ресурсларини ажратиш, яъни боғдорлар сафини кенгайтириш кўзда тутилган. Зеро, коллектив боғдорчилик қўшимча қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш, меҳнаткашлар ва уларнинг оилаларининг бўш вақтидан самарали фойдаланиш имкониятини яратади. Айни пайтда, боғдорчилик ширкатлари фаолиятида тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, ундан бойлик орттириш мақсадида фойдаланилишига йўл қўймаслик масаласига алоҳида эътибор қаратилади. Касаба союз органлари, меҳнаткашларни боғдорчилик ширкатларига қабул қилиш қоидаларига риоя этилишини қатъий таъминлашлари керак.

— Редакцияга келаётган хатлардан кўринадики, ишдан ўз хоҳиши билан бўшаган шахсларни боғдорчилик ширкати ўз сафидан чиқарадими, деган савол қизиқтиряпти?

— Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва «Узсовпроф» томонидан тасдиқланган ишчи ва хизматчиларнинг боғдорчилик ширкати намунали уставига мувофиқ, ишдан ўз хоҳиши билан бўшаган шахсларни ширкат аъзолигидан чиқариш кўзда тутилмаган. Шундай экан, улар боғдорчилик ширкатидан чиқариб юборишади, деб ташвишланмасликлари керак.

Тўғри, киши ўзига ажратилган 6 сотих ерга ўралашиб қолса яхши эмас. Бундай бўлмаслиги учун биз боғдорлар ўртасида коллективизм анъаналарини ривожлантиришимиз лозим. Ширкатларда радиоузеллар, қизил бурчаклар, спорт ва болалар майдончалари, тажриба участкалари, саломатлик хоналари ташкил этиш, лекция ва суҳбатлар, касаба союз байрамлари ўтказилиши лозим. Буларнинг ҳаммаси кишиларни бир-бирига яқинлаштиради, уюштиради.

Коллектив боғлар ва полизлар — касаба союзларининг жонажон ишидир. Улар боғдорчилик ширкатлари ривожлантирилишига, ортиқча сабзавот ва мева сотиб олинишининг такомиллаштирилишига доимий эътибор қаратишлари, ерни ўзлаштиришда боғдорларга ёрдамлашишлари керак.

Бу муҳим вазифага шундай муносабатда бўлиш СССРнинг Озиқ-овқат программаси амалга оширилишига боғдорчилик ширкатлари қўшадиган ҳиссани кўпайтириш имконини беради.

● Ҳар фаслнинг ўз хислати бор

СЎЛИМ БОҒЛАР

Бепоён юртимизга июль ташриф буюрди.

Дарҳақиқат, бу ойда йилнинг бошқа ойларига нисбатан энг юқори ҳаво ҳарорати кузатилади. Мурманскда июлнинг ўртача ойлик ҳаво ҳарорати 13 даража. Архангельскда 17 даража, Ленинград, Рига ва Минскда 18 даража, Киевда 19 даража, Одесса ва Ботумида 23 даража, Тошкентда 27 даража, Ашхабодда 30 даража, чўлларда эса иссиқ 32 даражагача кўтарилиши мумкин. Шу билан бирга Арктика денгизларида ўртача ойлик ҳаво ҳарорати ноль даражага яқин бўлади. Ҳаво ҳароратининг абсолют максимуми сутканинг кундуз соатларида кузатилиб, у одатда ўртача ойлик ҳаво ҳароратидан анча юқори бўлади.

Серқуёш Ўрта Осиё республикаларида бу йил баҳор фасли ва ёзнинг бошланиши ҳар йилдагидан анча пастроқ келиши натижасида табиатнинг «ишлари» бир мунча кейинга сурилди. Июль ойида табиат гўё бу «хатоси»ни тўғриламоқчи бўлгандек, ёз ўз қулочини ўлкамиз бўйлаб баралла ёзади. Дастурхонимиз мева ва полиз маҳсулотлари билан тўлиб-тошди. Саратоннинг заррин қуёш нурларидан қувват олган ғўзаларимиз кўкка тобора бўй чўзмоқда.

Ўрта Осиёнинг табиати жуда ранг-баранг. Шу саратон кунлари пасттекислик ва тоғ олди районларда ҳаво ҳарорати кундузлари 40 даража ва ундан ҳам ошган бир пайтда, пурвиқор Тянь-Шань, Олой ва Помир тоғларида об-ҳаво худди Арктика районларидек совуқ келиб, кунора қор ёғиб, қор бўронлари бўлиб туради.

Июль — ҳақиқий дам олиш ойи. Қадимдан шаҳримиз аҳли вақтинча шаҳар ҳовлиларини ташлаб, дала жойларга чиқиб, табиатнинг соя-салқин ерларидан баҳраманд бўлганлар. Шу саратон кунлари азиз ҳамшаҳарларимизни республикамизнинг тоғли ва тоғ олди районларида жойлашган жаннатмакон оромгоҳлар кутаяпти. Шанба, якшанба кунлари эса шаҳримизнинг сўлим маданият ва истироҳат боғлари улар хизматига тайёр. Бу ернинг гўзал табиати ва зилол сув манбалари одамларга ором бағишлайди.

А. АКБАРОВ,
география фанлари кандидати.

КАНАЛ ВА АРИҚЛАР БЎЙЛАБ

Чирчиқдан келаётган сув

Сув! Уни об-ҳаёт — тириклик суви деб бежиз айтмайдилар. Сувларнинг тури кўп бўлиб, булар ичида энг қадрлиси чучук сув ҳисобланади. Одамлар жуда қадимдан нон ва тузни муқаддас билганларидек, сувни ҳам жуда қадрлаганлар, уни ифлослантирмаслик учун турли чора-тадбир кўрганлар.

Табиатнинг бебаҳо неъмати сувни доимо тоза сақлаш, сув манбаларини муҳофаза қилиш, ундан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз бўлиши керак.

Маълумки, Тошкентимиз боғ-роғлар, хиёбонлар ва каналлар шаҳри. Азим шаҳримиз саноат, фан ва маданият марказига айланган. Шаҳримиз ичидан оқиб ўтадиган Салор, Анҳор, Қорасув, Кайковус, Шивли, Чорсув, Қорақамиш каби сув ҳавзалари гўзал шаҳримизга файз бағишлаб турибди.

Тошкентимизда сув тозалигига риоя этиш соҳасида ибратли ишлар олиб бораётган корхона ва ташкилотлар кўп. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қошидаги табиатни муҳофаза қилиш жамияти бу борада таҳсинга сазовор ишларни амалга оширмоқда. Улар шаҳардаги ариқ ва канал сувларини тоза сақлаш учун аҳоли ўртасида, корхона ва муассасаларда кенг тарғибот ишларини олиб бормоқда.

Маълумки, Тошкент шаҳри атрофида Чирчиқ дарёсидан бошқа сув тармоқлари йўқ. Аммо Чирчиқ дарёсидан сув олувчи канал ва ариқлар жуда кўп. Энг муҳимлари Бўзсув, Бўржар, Салор, Қорасув, Кайковус, Анҳор, Қорақамиш ва бошқалар. Бу канал ва ариқларнинг ҳаммаси Бўзсув каналидан озиқланади. Шу сабабли шаҳримизнинг 22.900 гектар майдони Бўзсув суғориш системаси шахобчаларидан суғорилади.

Бўзсув, Қорасув, Салор, Кайковус ва Анҳор каналлари шаҳримизнинг энг катта сув артерияси ҳисобланади.

Ҳозирда шаҳарнинг ҳамма эҳтиёжлари учун секундига 28 куб метр сув сарфланмоқда. Тошкент шаҳридаги 17 минг гектарга яқин яшил зоналарни суғориш учун июнь, июль, август ойларида секундига 16 кубметр сув сарфланаяпти.

Тошкент шаҳридаги кўпгина канал ва ариқларга сув ўзи оқиб тушади. Агар суғориладиган жойлар каналга нисбатан баландда жойлашган бўлса, унда сув у ерга насослар ёрдамида кўтариб берилади. Шаҳардаги канал ва ариқларда 70 та насос станцияси бор.

Шаҳарнинг Бош планига кўра келажакда секундига олинадиган сув миқдорини 40 куб метрга етказиш мўлжалланмоқда. Бунинг учун Дарвозакент, Кўкча, Чиғатой, Кенгариқ, І-Пулэмас, Қорасув (шахобчалари билан), Салор (шахобчалари билан), Анҳор (шахобчалари билан), Кайковус ва бошқа каналларни реконструкция қилиш кўзда тутилмоқда. Бир вақтнинг ўзида Қорақамиш, Заҳариқ, Чуқуркўприк, Жангоҳ, Бўржар ва бошқа коллекторлар ҳам таъминланади.

Гўзал Тошкентимизнинг барча сув ҳавзаларини тоза тутишда, сувни ифлослантирмасликда, ичимлик сувларни суғориш учун ишлатмай, тежаб-тергаб фойдаланишда ҳар биримиз омилкор бўлишимиз керак. Токи, шаҳримизнинг кумуш камарлари — канал ва анҳорлари доим мусаффо бўлсин!

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
биолог.

СЎНГГИ ТО КОЛОНКА

● ЭНГ ХУШБЎЙ ЧОЙ

Вьетнамда бирорта ҳам дўстона учрашув, бирор амалий суҳбат хушбўй ҳид таратувчи кўк чойсиз ўтмайди. Унинг ажойиб таъми, чанқоқни қондириш хусусияти кўк чойларнинг довруғини кенг ёйиб юборган. Бугунги кунда мамлакатда ўнлаб хилдаги, бири-биридан хушбўй чой навлари тайёрланмоқда. Республиканинг шимолидаги Хоангльншон вилоятида етиштириладиган чойни чойхўрлар аъло деб ҳисоблашади. Бу ердаги чой етиштириладиган майдонлар 8 минг гектарга чўзилган.

● «АҚЛ» ЎРГАТАДИГАН ТЕЛЕВИЗОР

Японияндаги фирмалардан бири ғалати телевизорларни сотувга чиқарди. Бундай телевизорлар телевизион кўрсатувларни суиистеъмол қиладиган томошабинларга мўлжалланган. Телевизор ичига ўрнатилган компьютер телевизорни роппа-роса соат 23 да ўчиради ва ҳатто тунни яхши ўтказиш истагини ҳам изҳор этади. Агар шундан кейин ҳам уй эгаси телевизорини қўймоқчи бўлса, прибор уни бу ишни қилмасликка ундайди. Компьютер шунингдек, овозини баланд қўйиб телевизор қўядиган томошабинларга сукунат қоидаларига риоя қилишини ҳам эслатади.

● МЕХИКОНИНГ НОЁБ СОАТЛАРИ

Мексика пойтахтининг аҳолиси ўз шаҳарларининг кўҳна архитектураси билангина эмас, балки унинг ноёб соатлари билан ҳам ғоят фахрланишади. Мехикодаги сингари бундай ноёб соатлар жаҳоннинг бошқа бирорта ерида йўқ, деб таъкидлашади мехиколиклар. Пойтахтнинг «биринчи» соати— 181 метр баландликдаги минорага ўрнатилган баҳайбат электрон соатдир. Мехикода яна кўплаб эски соатлар ҳам бор. Улар эҳромларнинг миноралларига, эски биноларга ўрнатилган. Бу соатларни туристларга албатта кўрсатишади ва уларнинг қарийб ҳаммаси вақтни бирдек кўрсатишини, яъни олдинга ҳам кетмай, орқада ҳам қолмай аниқ ишлашини таъкидлаб қўйишади.

● ЭМЛАШНИНГ ЮЗ ЙИЛЛИГИ

Париждаги Сорбонна университетида инсоният тарихида қутиришга қарши биринчи марта эмлаш ўтказилганлигининг юз йиллиги тантанали маросими бўлди. 1885 йилнинг июнида француз олими Луи Пастер медицинада том маънода тўнтариш қилди: у қутирган ит тишлаб олган 9 ёшли болани биринчи марта қутиришга қарши эмлади. Француз олими очган бу терлама, сил, ўлат, вабо, ихтиродан кейинчалик полиомиелит, грипп ва бошқа касалликларга қарши вакциналар тайёрлашда фойдаланилди. Ўтган асрнинг 90 йилларида Пастер йиққан маблағлар эвазига Парижда институт ташкил этилди. Ҳозирги пайтда бу институт унинг номи билан аталади.

● ЧЕВАР БОЛАЛАР КОНКУРСИ

Ирландия мактабларидан бирида тикиш конкурси ўтказилди. Гарчи унда қизлар иштирок этишган бўлса-да, уларнинг бирортаси қўлига нина ҳам ушламади. Конкурсда қизлар судьялик ролини ўйнашди. Мусобақада олти ёшдан тўққиз ёшгача бўлган болалар иштирок этишди. Саккиз ёшли Фрэнк Нокла конкурс ғолиби деб эълон қилинди. У битта костюмни тикиб ташлади.

● ТЎРТ СОАТУ 15 МИНУТ КУЛГАН АЁЛ

Ҳар йили Американинг Сан-Диего шаҳрида кулиш бўйича жаҳон чемпионати ўтказилади. Қарийб ярим соат мобайнида хахолаган Гарри Брауннинг кулгиси ҳамманинг эсида қолди. Пол Гриффни ҳаммадан ҳам ғалати кулди. Унинг хахолаши йўғон товушда бошланиб, нозик оҳангда тугади. Линда Латс ҳаммадан ҳам узоқ вақт кулиб турди — у узлуксиз тўрт соату ўн беш минут мобайнида оғзининг танобини йиғиштириб ололмади...

ИЧКИЛИКБОЗЛИК—ИЛЛАТ

● Нашриёт чоп этди

ҲАЁТ ОҒУСИ

«Инсон ўз бахтини ўзи яратади. У ўзининг одоб-ахлоқи, ҳақиқий инсонлиги, дили поклиги, хушхулқлиги, хуллас барча яхши фазилатлари билан ўзига нисбатан ўзгаларда ҳурмат ҳиссини уйғотади, бироқ ичкиликбозлик оқибатида бунинг акси бўлиши мумкин». «Медицина» нашриёти чоп этган «Ичкиликбозлик — руҳий касаллик» китобида инсоннинг барча яхши фазилатларини йўқотадиган, саломатлигини емирадиган, меҳнат қобилиятини сусайтирадиган ҳаёт оғуси ҳақида фикр юритилади.

Ичкиликбозлик одамнинг ҳамма органларига, энг аввало руҳига заҳарли таъсир қилиши, мияни шикастлаши, охир оқибатда оғир руҳий касалликка мубтало этишини авторлар ҳаётий ва ибратли мисоллар билан баён қилиб беришган. Шифокор-олимлардан Х. Алимов, А. Шоюсупова, А. Орипов ва О. И. Косенко ўртоқларнинг бу китоби, айниқса ёшларга ибратли ва фойдалидир.

* * *

Спиртли ичимликлар инсон сиҳат-саломатлигига нақадар зиёнли эканлигини, шу касофат туфайли қанча-дан-қанча тасодифлар, кўнгилсиз воқеалар ва бахтсиз ҳодисалар бўлиши сир эмас. Ичкиликни суиистеъмол қилган кимсанинг хатти-ҳаракатлари бежо бўлади, нима иш қилаётганини билмайди, қадамини бесўнақай босади, йўлда қандай кетаётганини ҳис этмайди, натижада йиқилади, фалокатга йўлиқади, оғир ёки енгил травма олади.

Профессор О. Шокировнинг «Медицина» нашриёти чоп этган «Ичкиликбозлик ва травматизм» китобида ичкиликбозликдан келиб чиқадиган бахтсиз ҳодисалар: майиб-мажруҳ бўлиб қолиш, маст кишилар ўз-ўзларига ва атрофдаги кишиларга тан жароҳати етказиши, кўчада, ҳовлида ёки зинада тўсатдан йиқилиб суяклари синиши, турли фалокатга йўлиқиши ҳаётий мисоллар билан ифодаланган. Китобда ичкиликбозлик ва унинг оқибатларига қарши кураш чора-тадбирлари ҳақида батафсил маслаҳатлар ҳам берилган.

М. САЛОҲИДДИНОВА,
Ўзбекистон санитария маорифи уйининг ходими.

● РАССОМ ТАБАССУМИ

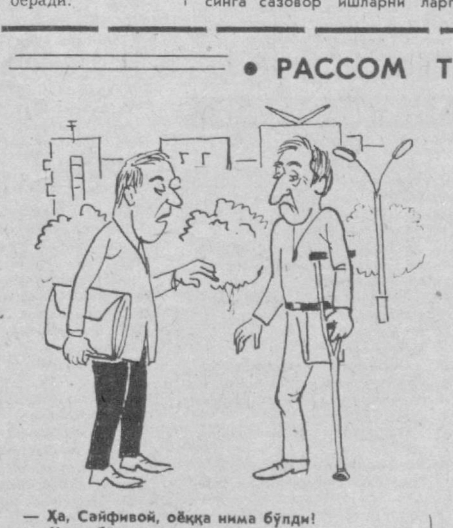

— Ҳа, Сайфивой, оёққа нима бўлди!
— Кеч бўлса ҳам эсим кирди, ичиб машина ҳайдаб оёқдан ҳам айрилдим, ичкилик билан ҳам хайрлашдим.

Пиянистанинг туши: — Оҳ, хотинжон, доим менинг ташвишимда қийналиб юрасан, яна обизамзамдан олиб келдингми!

М. Унгаров ва А. Ҳакимов расмлари.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

«ВС» категорияли ҳайдовчиларни тайёрлайдиган

КУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ КУРСЛАРГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

ШУНИНГДЕК «В» КАТЕГОРИЯЛИ ҲАЙДОВЧИЛАРНИ «С» КАТЕГОРИЯГА ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ КУРСИГА ҲАМ ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Байнал-минал кўчаси, 53-уй, 2-қават, 8-хона (4, 9, 11-трамвайлар, 7-э, 29, 34э, 43э-автобусларнинг «Оқтепа» майдони» бекати);

ҚУЙИДАГИ АВТОКОРХОНАЛАРНИНГ КАДРЛАР БЎЛИМИГА ҲАМ УЧРАШИШ МУМКИН:

2502 — **автоколонна** — Западная кўчаси, 7-уй;
2505 — **автоколонна** — Огородная кўчаси, 42-уй;
2512 — **автоколонна** — Уйғур кўчаси, 487-уй;
2515 — **автоколонна** — Наманган кўчаси, 32-уй;
2521 — **автоколонна** — Хабаровская кўчаси, 34-уй;
1-автотранспорт корхонаси — 19-февраль кўчаси, 29-уй;
3-автокомбинат — Питомная кўчаси, 22-уй;
103-автотранспорт корхонаси — Текстильний кўчаси, 11-уй;
127-автотранспорт корхонаси — Қорасарой кўчаси, 325-уй;
141-автотранспорт корхонаси — Ш. Саъдий кўчаси, 41-уй;
143-автотранспорт корхонаси — Мирсолиҳов кўчаси, 3-уй;
145-автотранспорт корхонаси — Мўйноқ кўча, 200-уй.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

28-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ПОЙАФЗАЛ УСТКИ ҚИСМИНИ БИЧУВЧИ, ПОЙАФЗАЛ УСТКИ ҚИСМИНИ ТАЙЁРЛОВЧИ, ПОЙАФЗАЛ ТИКУВЧИ, ТАЙЁР ПОЙАФЗАЛЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛУВЧИ, КОНТРОЛЕР, СЛЕСАРЬ-РЕМОНТЧИ, ЭЛЕКТРОМОНТЁР, КОНСТРУКТОР-МОДЕЛЬЕР, ЯККА БУЮРТМА БЎЙИЧА МОДЕЛЛИ ПОЙАФЗАЛ ТИКУВЧИ.

Ўқувчиларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.
Ўқиш муддати—6 ой.

Билим юрти қошида кечки ишчи ёшлар мактаби мавжуд.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 процентини оладилар.

Ўқувчиларнинг маданий дам олишлари учун пойафзалчилар саройи мавжуд. Пойафзалчилар саройида ҳар хил бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлайди, шунингдек билим юрти яхши спорт базасига эга. Хоҳловчилар бичиш-тикиш курсларида бепул ўқишлари мумкин. Бу курсларни тугатганларга гувоҳнома берилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй, (2, 3, 6, 14-троллейбуслар, 11, 51, 172, 173-автобусларнинг «1-пойафзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

КИРОВ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

станокчилар, механика участкаси бошлиғи, бухгалтерлар, инженер-конструкторлар, инженер-химиклар, нормаловчилар, рассом.

МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНГА

сотувчилар (иш вақти ва дам олиш куни ўзгарувчан графикка асосланган).

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ ТРАНСПОРТ ТАШКИЛОТЛАРИГА

«КамАЗ», «МАЗ», «КРАЗ», «ЗИЛ», «МЛВ-555», «ГАЗ» маркали автомашиналарнинг ҳайдовчилари, бухгалтерлар.

Меҳнат ҳақи ишбай-мукофотли.

КИРОВ РАЙОНИДАГИ КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИГА

совутиш қурилмалари, меҳнат, электр синови бўйича инженерлар ва техниклар; токарь, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш бўйича инженер.

ФРУНЗЕ РАЙОНИДАГИ ЛОЙИҲА ТАШКИЛОТЛАРИГА

саноат ва граждан қурилиши объектларини лойиҳалаш учун мутахассислар — етакчи инженерлар, катта инженерлар инженерлар, катта техниклар, техниклар вазифасига теплотехниклар; сантехниклар, сметачилар, электрчилар, технологлар.

Ишчиларга корхона транспорти хизмат кўрсатади.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг

4-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

бўёқчилар, дурадгорлар, бетончилар, ғишт терувчилар, газ-электр пайвандчилар.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг «ВИСОТСТРОЙ»ига қарашли

14-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

монтажчилар, арматурачилар, электр пайвандчилар, бетончилар, ғишт терувчилар, сувоқчилар.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

Марказий пункт —Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
Ленин райони пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй;
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй.
Ҳамза район пункти —М. Ҳасанова кўчаси, 10-уй.
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 49-уй.
С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. Икромов район пункти— Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй.
Сергели район пункти — 2-квартал, 69-уй.

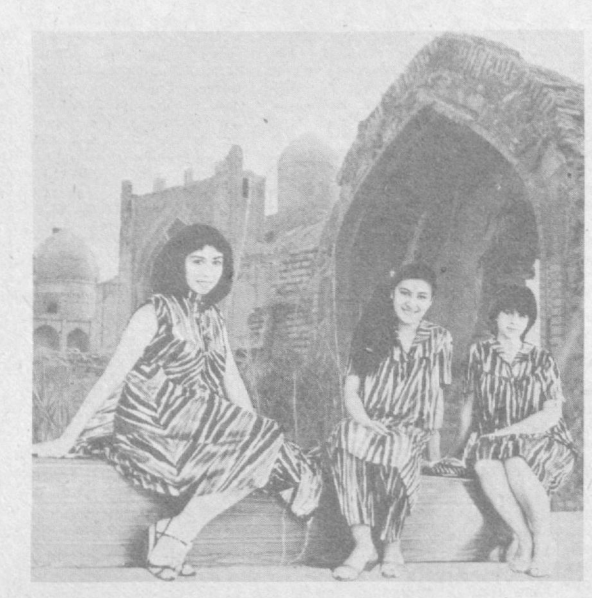

ХОН АТЛАС ЖОЗИБАСИ

МИЛЛИЙ ХОН АТЛАСДАН ТИКИЛГАН ЧИРОЙЛИ, ҚУЛАЙ, ЕНГИЛ КИЙИМЛАР АСРЛАР ОША МАШҲУР БЎЛИБ КЕЛМОҚДА.

БУ ШОЙИ МАТО БУГУНГИ КУНДА ЎЗИНИНГ ИККИНЧИ ЁШЛИГИНИ КЕЧИРМОҚДА: ХОН АТЛАСДАН МИЛЛИЙ УСЛУБДА ЭРКИН БИЧИҚДА ТИКИЛГАН КЎЙЛАКЛАР ЗАМОНАВИЙ МОДАНИНГ ТАЛАБИГА МОС ТУШМОҚДА.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДА

ОҚ-ҚОРА ВА РАНГОРАНГ ТУСДАГИ ХОН АТЛАСЛАР

СОТИЛМОҚДА

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ» (телефон 78-72-42).

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИ ЧОРЛАЙДИ

ТОШКЕНТДАГИ «МОДАЛАР УЙИ» ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ ТИКУВЧИЛИК КОРХОНАЛАРИ ЁЗГИ МАВСУМГА АТАБ ЛИБОСЛАРНИНГ КАТТА ВА ҚИЗИҚАРЛИ КОЛЛЕКЦИЯСИНИ — МОДАЛИ, ТАКОМИЛЛАШГАН, ЧИДАМЛИ, ЯНГИ БАШАНГ ЛИБОСЛАРНИ МАВСУМГА ТАЙЁРЛАДИЛАР.

ЁЗГИ ЯСАНИШ УЧУН КИЙИЛАДИГАН ЛИБОСЛАР ОРАСИДА РОМАНТИК УСЛУБ, ЎЗИГА ХОС МАФТУНКОРЛИК, ДИЛБАРЛИКНИ ЯРАТАДИ. БУНДАЙ ЛИБОСЛАРНИ РАНГ-БАРАНГ ВОЛАНЛАР, ЖАБОЛАР, ЎЙМА ЖИМЖИМАЛАР, ТУШИРИЛГАН ЕНГЛАР, РЕГЛАНЛАР, КИМОНОЛАР БЕЗАЙДИ.

Ҳаводек енгил шойи газламалар, ҳилпираб турувчи трикотаж, майин тўр тўқималар, ёзги либосларни кўркам ва жозибали қилади.

Шундай қилиб ёз фасли янги лисобсларнинг палласи — бу фаслда ҳар бир аёл ёшига ва қоматига қараб ўзига муносиб келадиган бир қатор жозибали кийимларни танлайди.

СИЗЛАРНИ

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИГА ЧОРЛАЙМИЗ.

1-«КИЙИМЛАР ВА ГАЗЛАМАЛАР» МАГАЗИНИ республикадаги дастлабки фирма магазинларидан биридир. Бу магазиннинг чиройли безакланган витриналари, молларнинг кўзга кўринарли жойларга қўйилганлиги, ранг-баранг ассортименти тошкентликлар ва пойтахт меҳмонларининг диққатини жалб этади. Магазиннинг справка-ахборот хизмати сизни қизиқтирган саволларга жавоб олишингизда ёрдам беради, консультант-сотувчилар харидорлар диққатига ҳавола этилаётган либосларнинг бир олам мажмуасида моданинг йўналишларини ва сизнинг қоматингиз хусусиятини инобатга олиб яқиндан ёрдам берадилар. Магазин салонида кийимлар моделлари намойиши ўтказиб турилади. Модали либосларнинг савдо-кўргазмаси тез-тез ташкил этилади.

СИЗ 1-МАГАЗИНГА МАРҲАМАТ ҚИЛИБ ҚУЙИДАГИ МОЛЛАРНИ СОТИБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН:

Сунъий ва табиий шойидан тикилган кўйлаклар. Улар волан, рюшлар билан безакланган бўлиб исталган ёшдаги аёлларга ярашиб туради;

ранг-баранг тусли ва оқ-қора хонатласдан тикилган кўйлаклар;

Майин, жозибали шойидан турли хил фасонда тикилган сарафанлар;

Шойи халатлар.

2-МАГАЗИН ТРИКОТАЖ БУЮМЛАРНИ СОТИШ БЎЙИЧА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН.

Биз трикотаж либосларини йилнинг исталган фаслида киямиз. Улар айниқса куз, қиш, баҳор ва саратон жазирамасида қўл келаверади.

Замонавий ёзлик трикотаж — бу пахта ва синтетика аралашмасидир. Бундай полотно ғижимланмайди, яхши ювилади, тез қурийди ва офтобда оқариб кетмайди. Биз бундай либосларда башанг, қовушимли, моделли бўлиб кўринамиз.

«Малика» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва мамлакатимиздаги бошқа қатор корхоналарнинг трикотаж буюмлари харидорлар диққатига ҳавола қилинмоқда. Кўпинча моделлар «Н» (янгилик) индекси билан тайёрланган. Булар кўркам кўйлаклар, костюмлар, ёшлар сорочкаларидир.

Сиз бу магазинларда трикотаж буюмлардан ташқари қуйидаги молларни ҳам сотиб олишингиз мумкин: хотин-қизлар сумкалари, ҳамёнлар, чемоданлар, камарлар, қўлқоплар, шунингдек тўқимачилик-галантерея буюмлари: рўмоллар, дуррачалар, шарфлар, ленталар, тасмалар.

3-«БАҲОДИР» МАГАЗИНИ республикада ягона ихтисослаштирилган магазин бўлиб, ундан кийим-кечаклар, ички кийимлар сотиб олишингиз мумкин. Бу буюмларнинг ҳаммаси катта размерда тайёрланган.

Магазиннинг сотувчи-консультантлари сизнинг қоматингизга монанд келадиган кийимларни танлашда чиндан ёрдам беришади.

«БАҲОДИР» МАГАЗИНИДА костюмлар, шимлар, трикотаж буюмлари, спорт костюмлари, пойафзаллар, кўйлаклар, халатлар, эркаклар ва хотин-қизлар пальтолари, плашчлари ва бош кийимлари сотувга қўйилган.

4-МАГАЗИН БОЛАЛАР ВА КАТТАЛАР УЧУН ПОЙАФЗАЛЛАРНИ СОТИШ БЎЙИЧА ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МАГАЗИНДИР.

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг пойафзал фабрикалари рассом-модельерлари сизлар учун чидамли, енгил, модали, жим-жима чоклар билан безалган пойафзалларни яратмоқдалар.

Чармдан ва чарм ўрнини босадиган турли рангдаги материаллардан тайёрланган бу пойафзаллар сизнинг либосингизни янада бойитади.

4-МАГАЗИН ҚУЙИДАГИ БУЮМЛАРНИ ДИҚҚАТИНГИЗГА ҲАВОЛА ҚИЛАДИ:

хотин-қизларнинг баланд, ўртача пошнали туфлилари;
эркакларнинг қора тусдаги полуботинкалари;
болалар сандалетлари;
хонада кийиладиган туфлилар;
пинеткалар.

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИДА ХАРИДОРЛАРНИНГ ТАЛАБИНИ ЎРГАНИШ МАҚСАДИДА АЛОҲИДА МОДАЛИ БУЮМЛАР ТАЖРИБА ПАРТИЯЛАРИНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАЛАРИ ЎТКАЗИЛИБ ТУРИЛАДИ

Бу буюмлар чет эллардан келтирилган ва мамлакатимизда ишлаб чиқарилган юқори сифатли материаллардан тайёрланган.

БУЮМЛАРНИ ТАЙЁРЛОВЧИ КОРХОНАЛАР: республика «Моделлар уйи», пойафзал, трикотаж буюмлари моделлари уйи ва Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг йирик саноат корхоналари, Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги Самарқанд тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Тошкентдаги «Малика» трикотаж бирлашмасидир.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

1-«КИЙИМЛАР ВА ГАЗЛАМАЛАР» — Навоий кўчаси, 18-уй (8, 18-троллейбуслар; 7, 8, 11, 16-трамвайларнинг «Пахтакор» метро станцияси» бекати).

2-«ТРИКОТАЖ-ГАЛАНТЕРЕЯ» — Охунбобоев майдони, Чорсу (8, 18-троллейбуслар; 7, 8, 11, 16-трамвайларнинг «Москва» меҳмонхонаси» бекати);

3-«БАҲОДИР» — Фарҳод ярмаркасида жойлашган (18, 20, 54, 70, 75, 79-автобуслар; 13-троллейбуснинг «Москва» меҳмонхонаси» бекати);

4-«ПОЙАФЗАЛ» — Октябрь бозори (4, 21-троллейбуслар).

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИ (телефон 44-26-05).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

КИНО

2 ИЮЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЕЛИНЛАР ҚУЗҒОЛОНИ», «ВОДИЛЛИК КЕЛИН» — **Санъат саройи** (катта зал, 17; кичик зал 18, 20.45, телефон 44-21-44), **Қозоғистон** 17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

«МУҲРЛАНМАГАН ЮК» — **Чайка** (17, 20.00; телефон 77-06-20).

«ОДАМ-АМФИБИЯ» — **Ватан** (тоқ соатларда), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ҲАЗРАТИ БУЮК НОВГОРОД» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда), **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ЎЗГА САЙЁРАЛИК АЁЛ» **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«СПАРТАК» — **Дружба** (телефон 66-15-75).

«МИС ФАРИШТА» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«СЕНИМИ, ШОШМАЙ ТУР!» (14 серияли) — **Мир** (17, 20.00; телефон 91-58-04).

«БИР-БИРИМИЗ УЧУН ЯРАТИЛГАНМИЗ» — **М. Шайхзода номли** (18.30, 21.00; телефон 42-39-74), **Тинчлик** (16, 18.30, 21.00; телефон 58-36-02).

«БУРГУНД ҚАЛЪАСИНИНГ СИРИ» — **Фестиваль** (21.45; телефон 32-78-02).

«БУКРИ» — **Фестиваль** (23.15).

«АЙРИЛИҚ ОЛДИДАН» — **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01).

3 ИЮЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЕЛИНЛАР ҚУЗҒОЛОНИ», «ВОДИЛЛИК КЕЛИН» — **Санъат саройи** (катта зал, 11, 14, 17, 20.00; кичик зал, 12, 15, 18, 20.45; телефон 44-21-44), **Қозоғистон** (11, 12, 14, 17, 18, 20, 21.00; телефон 35-14-92).

«МУҲРЛАНМАГАН ЮК» — **Чайка** (11, 14, 17, 20.00; телефон 77-06-20).

«ОДАМ-АМФИБИЯ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ҲАЗРАТИ БУЮК НОВГОРОД» — **Ватан** (тоқ соатларда), **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ЎЗГА САЙЁРАЛИК АЁЛ» — **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«СПАРТАК» — **Дружба** (телефон 66-15-75).

«ГЕНЕРАЛ НЕСТЕРОВГА ТОПШИРИЛСИН» — **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«МИС ФАРИШТА» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«СЕНИМИ, ШОШМАЙ ТУР!» (14 серияли) — **Мир** (11, 14, 17, 20.00; телефон 91-58-04).

«ОҚ ҚОПЛОН АВЛОДИ» — **С. Раҳимов номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 48-46-71).

«БИР-БИРИМИЗ УЧУН ЯРАТИЛГАНМИЗ» — **М. Шайхзода номли** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 42-39-74), **Тинчлик** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 58-36-02).

«БУРГУНД ҚАЛЪАСИНИНГ СИРИ» — **Фестиваль** (21.45; телефон 32-78-02).

«БУКРИ» — **Фестиваль** (23.15).

«АЙРИЛИҚ ОЛДИДАН» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда).

«ШЕРИФ ЛАҚАБЛИ ТЕРГОВЧИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12, 15, 18, 21.00; телефон 78-47-25).

«ТУТСИ» — **Москва** (тоқ соатларда).

Сирдарё область Комсомол районидаги 27-ўрта мактаб томонидан **Қурбонова Раъно Бердиевна** номига берилган 842497 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Физиология институти коллективи овқат ҳазм қилиш лабораториясининг илмий ходими М. Алламуродовга отаси

Алламурод ХЎЖАҚУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар, Октябрь район «Баёт» студиясининг Совети ва ижодий коллективи «Баёт» халқ ансамблининг солисти А. С. Назаровга отаси

Сидиқжон НАЗАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТВ

сешанба

2 ИЮЛЬ

● МТ I

18.30 «Сумск суръати». М. В. Фрунзе номли Сумск ишлаб чиқариш бирлашмасининг ўз харажатларини ўзи қоплашга тўла ўтказилгандан кейинги иш тажрибаси ҳақида.
19.00 «Қувноқ нотачалар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Фан ва турмуш». СССР ФАнинг Ленинград илмий маркази.
20.00 «Изланиш». СССРда урушдан илгариги йилларда ишлаб чиқарилган самолётларни излаб топиш ва тиклаш ҳақида.
20.20 «Бугдан Вислагача». Бадиий фильм. 1-серия—«Мустақил ҳаракат қилаверинг».
21.30 «Время».
22.05 Ленин комсомоли мукофотининг лауреати «Хорошки» фольклор-хореографик ансамблининг концерти.
23.40 «Дунё воқеалари».
23.55 «Москва бўйлаб саёҳат. Герцен кўчаси». Телефильм.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Ҳамдўстлик». Тележурнал.
19.15 «Музикали киоск».
19.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Ўрмондаги қўшиқча». Мультфильм.
20.50 «Инсон ва қонун».
21.20 «Порошокли металлургия». Илмий-оммабоп фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Қора қуёш». Бадиий фильм.
23.45 М. Таривердиев қўшиқлари.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Винни-Пух». Қўғирчоқ фильм.
18.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Дўстларимиз планетаси» (рус).
19.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Бурчга садоқат».
19.30 «Ахборот» (рус).
19.45 «Адабий альманах».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси солистларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Июль — ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой».
22.25 «Ўзгалар бахти». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
23.45 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 «Русия бўйлаб». Бадиий фильм.
19.55 Тошкент янгиликлари.
20.15 «Фан-техника тараққиёти-85». «Чиқиндилар ва даромадлар». Телефильм.
20.30 «Абитуриент-85». Иншо қандай ёзилади.
21.00 «Интенсивлаштириш йўлидан». Юкларни марказлашган ҳолда ташиш «Ташгоравтотрест»инининг 127 автокорхонаси коллективи ҳақида ҳикоя (рус).

чоршанба

3 ИЮЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 РСФСР халқ артисти А. Тихонов чалади (балалайка).
10.10 «Саёҳатчилар клуби».
11.10 «Бугдан Вислагача». Бадиий фильм. 1-серия—«Мустақил ҳаракат қилаверинг».
12.15 «Қишлоқдаги таътиллар». Телефильм.
12.45 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Мирчинк» разведкага боради». Телефильм премьераси.
15.50 Болалар учун фильм. «Бронза қуш». 2-серия.
16.55 «Танишинг, Шри Ланка». Киноочерк.
17.20 «Инсон—замин соҳиби».
18.20 «Вьетнам санъати». 2-кўрсатув.
18.55 Концерт.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «СОС». Алкоголизмнинг зарари ҳақида мультфильм.
19.40 «Дунё ва ёшлар».
20.20 «Бугдан Вислагача». Бадиий фильм. 2-серия — «Ўлимларни қолдириб доғда».
21.30 «Время».
22.05 Театр ва замон. «МХАТнинг барҳаёт анъаналари».
23.05 «Дунё воқеалари».
23.20 Халқаро конкурслар лауреати Л. Тимофеева чалади.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Қора қуёш». Бадиий фильм.
10.55 Мактаб ўқувчиларининг икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси В. А. Жонибеков билан учрашуви.
11.40 «Сенинг висолинг». Фильм-концерт.
12.05 Ж. Свифт. Ижод саҳифалари.
13.05 «Таътилдаги саргузаштлар». Болалар учун телевизион бадиий фильм. 3-серия.
14.25 Немис тили. 2-йил шуғулланаётганлар учун.
14.55 «Ўсмирлар ижоди».
15.25 «Муаллим». Телефильм.
15.50 От спорти бўйича СССР чемпионати.
16.35 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар».
17.05 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.50 Акробатика, спорт ва бадиий гимнастика бўйича халқаро мусобақалар. Венгриядан олиб кўрсатилади.
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». «Пластилиндан ясалган ҳайвонот боғи». Мультфильм (ГДР).
20.50 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
21.20 М. Балакирев. «Исломей». Шарқ фантазияси.
21.30 «Время».
22.05 «Мингбулоқ чашмалари». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия («Ўзбекфильм»).
23.10 «Кинотомошабин ҳамроҳи».
23.55 «Оризонт» ансамбли ижро этади.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Ялқовлар ҳақида». Қўғирчоқ фильм.
10.50 Болалар учун концерт.
11.25 «Ёш директорнинг ҳаётидан». Телефильм.
12.15 «Қизил альпинистлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-ва 2-сериялар (ГДР, рус.).
13.10 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Ўқувчилар бригадасида».
18.45 Олимпия резерви спорт мактаблари ўсмирлар ва болалар командалари ўртасида футбол бўйича СССР биринчилиги. «Пахтакор» (Тошкент) — «Динамо» (Тбилиси).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Салмоқли процент». Тошкент «Компрессор» заводида меҳнат унумдорлигини ошириш йўллари» (рус.).
20.15 «Ноз-неъмат бунёдкори».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Камер куйлари кечаси».
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Ҳақиқат ва хурофот». Атеистик мавзуларда кўрсатув.
22.35 «Саҳна санъати усталари». ЎзССР халқ артисти М. Мироқилов (такрорий)
23.25 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

● ЎзТВ II

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Абитуриент-85». Биология.
18.40 «Осетия афсонаси». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 Енгил саноат ходимлари кунига бағишланган музикали программа (такрорий).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)

—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.

(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими— 33-81-42,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—13847. Индекс 64690. А—2161 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.